

# REPUBLIKA

Rok II | LÓDZ, WTOREK 13 KWIECZNIA 1926 r.

NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY

№ 10

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: PIOTRKOWSKA 49  
GODZINY PRZYJĘC REDAKCJI 6-7 POPOŁUDNIU

WYDANIE PORANNE.

TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36-43, 36-44.  
TELEFON ADMINISTRACJI: 22-14

## Plany finansowe P. P. S.

### zmierzają do uniezależnienia waluty polskiej od giełd zagranicznych.

Nasz sprawozdawca parlamentarny (L.) telefonuje:

Życie parlamentarne zaczyna od-tywać.

Już wczoraj przez kuluary przesunęło się kilkunastu posłów, którzy przybyli na posiedzenie komisji, mających dziś rozpocząć swą pracę.

Czarna tablica w hallu sejmowym tabliczka się od dat, wypisanych kreda, są to terminy obrad komisji.

Na dziś wyznaczono komisję ochrony pracy (referat p. Waszkiewicz o inspekcji pracy) oraz komisję prawniczą (ustawa o sędziach śledczych, referat Sommerstein).

Plenarne posiedzenie sejmu odbędzie się, jak to postanowił swego czasu konwent seniorów, 20 bm., t. j. w przyszły wtorek.

Gabinet, pomimo nieobecności w Warszawie p. Skrzyńskiego, zbierze się w środę na radę ministrów, której przewodniczącym będzie minister spraw wewnętrznych, Raczkiwicz.

Tyle o formalno - praktycznej stronie prac politycznych.

Kulis polityczne nie wyglądają jednak tak spokojnie i planowo.

Do powrotu premiera Skrzyńskiego awieszono na kółku szereg pierwszorzędnych zagadnień państwowych i politycznych, przede wszystkim zaś sprawę dalszego istnienia rządu koalicyjnego.

Klucz do rozwiązania tego problemu znajduje się w dalszym ciągu w rękach P. P. S., która wciąż wierdzi, że tylko całkowite wykonanie jej pro-

gramu ekonomicznego może powstrzymać P. P. S. od wycofania się z szeregow rządowych.

Plan ten, jak się nasz korespondent dowiadyuje, oparty jest na zasadzie zupełnego uniezależnienia złotego od wpływu notowań zagranicznych co, zdaniem P. P. S., pozwoli na ustabilizowanie kursu naszej waluty, wedle jej rzeczywistej wartości.

Ma to przeciąć, jak się projektodawcy wyrażają, wszelkie możliwości spekulacyjne.

Tylko tyle zdołaliśmy się od człon-

ków P. P. S. dowiedzieć. Obiecują oni dalsze informowanie naszego korespondenta w miarę posuwania się w tym kierunku pertraktacji.

W każdym razie, gdyby uzgodnienie poglądów w tej sprawie doszło do skutku, wówczas

plan sanacji ekonomiczno - finansowej mógłby wejść w życie w najbliższym czasie i to drogą rozporządzenia.

W końcu oświadczone naszemu korespondentowi, że

plan ten oparty jest na doświadczeniach, jakie poczynił ze swą walutą cześć przed kilku laty.

Od tego czasu korona czeska została zupełnie ustabilizowana.

Z krótkiej informacji naszego sprawozdawcy parlamentarnego dowiadujemy się o planach uzdrowienia naszych finansów drogą uniezależnienia waluty polskiej od giełd zagranicznych.

Z projektu tego wynikałoby, że w pewnych kołach politycznych porzucano całkowicie myśl przeprowadzenia sanacji źródłowej i zainteresowano się wyłącznie skutkiem całego szeregu anomalii, jakim jest obecny stan waluty polskiej.

Zapomniano jednak przy tem, że pieniądz spełnia tylko rolę środka wymiany oraz miary wartości, a nie może być traktowany jako wewnętrzny znak, bon obiegowy, całkowicie uniezależniony od rynku, już nie tylko walutowego, ale i towarowego.

Pozatem projekt ten zmierza do tego, byśmy mierzyli zarówno pracę, jak i wyprodukowane przez nas towary miarą, ulegającą wahanom, co, gdyby było możliwe do przeprowadzenia, godziłoby przedewszystkiem w masy pracujące, gdyż trudno sobie wyobrazić aby kupiec, importujący towary z zagranicy lub przemysłowiec, sprowadzający surowiec, mógł i chciał się posługiwać tak zupełnie uniezależnioną od wszelkich wymiarów walutą.

Obszerne omówienie tego projektu pozostawiamy do chwili, gdy stanie się istotnie aktualnym.

## Reszta pożyczki dillonowskiej

### wybrać ma do skarbu w tygodniu bieżącym.

Z Warszawy donoszą:

Ministerstwo skarbu otrzymało telefoniczne zawiadomienie z Nowego Jorku od firmy „Dillon and Co.“, że sprzedaż obligacji pierwszej transzy pożyczki polskiej w Stanach Zjednoczonych ostatecznie i definitely ukończono.

Pierwsza transza pożyczki, zw. dillonowskiej wynosiła, jak wiadomo 35 milionów dolarów. Ponieważ dotychczas z pierwszej transzy skarb polski otrzymał niewiele ponad 25 milionów dolarów, więc ukończenie sprzedaży pierwszej partii pożyczki da rządowi polskiemu około 10 milionów dolarów.

W związku z depeszą firmy „Dillon

and Co.“ wyjechał w sobotę do Berlina dyrektor departamentu prezydenckiego p. Wojtkiewicz.

P. Wojtkiewicz załatwi w Berlinie z pełnomocnikiem p. Dillon formalności, związane z ukończeniem sprzedaży pierwszej transzy, oraz omówi sprawę drugiej transzy, wynoszącej 15 milionów dolarów, której realizacja również jest obecnie w Ameryce możliwa.

Jeszcze w bieżącym tygodniu reszta z pożyczki dillonowskiej ma być oddana do dyspozycji skarbu polskiego.

Zmieni to radykalnie sytuację na rynku walutowym, wzmocni bowiem poważnie zapasy walut obcych w Banku polskim.

## Banda szpiegowska w potrzasku.

### B. oficerowie policji i żandarmerji sprzedawali tajemnice wojskowe Litwie i Szwecji.

Z Wilna donoszą:

Wykryto tu niebezpieczną szajkę szpiegów wojskowych.

Przed trzema dniami policja polityczna w Wilnie aresztowała w hotelu Piotrogrodzkim szajkę szpiegowską. Szpiegowie byli w chwili aresztowania zajęci przeprowadzeniem transakcji sprzedaży dokumentów wojskowych.

Do szajki należeli: b. komisarz policji państwowej Turno - Sławiński, oraz drugi b. oficer policji, jeden z b. podkomisarzy policji. S. był ostatnio konfidentem policji politycznej.

Oprócz tego aresztowano kupca wileńskiego, Weryho - Darowskiego, który zajmował się hadłem pogranicznym.

Równocześnie ze szpiegami schwytano dwóch kurjerów przysłanych do Wilna z Szwecji dla otrzymania tajnych aktów przywiezionych z Warszawy, gdzie zostały skradzione z biur wojskowych jednego z pułków technicznych, stacjonujących w okolicy stolicy.

Dokumenty były wielkiej wagi i dotyczyły urządzeń mobilizacyjnych.

Przy badaniu została ustalona osoba, która wykrała te akty aresztowano.

Podczas śledztwa wykryło się, iż dokumenty, skradzione poprzednio, już usiłowano sprzedać władzom litewskim, które jednak nie chciały kupić, przypuszczając, że są one sfalszowane. W celu sprzedaży aktów władzom litewskim przed pewnym czasem wyjeżdżał do Kowna Turno - Sławiński, przedstając się przez granicę polsko - litewską sposobem nielegalnym.

Fakt wykrycia i aresztowania szajki szpiegowskiej jest tem przykrejszy, iż obaj aresztowani b. oficerowie policji byli poprzednio oficerami wojsk polskich, a Turno - Sławiński był nawet rotmistrzem żandarmerji.

Dochodzenie, które rozwija się w bardzo szybkim tempie, jest już na tropie pozostałych członków szajki szpiegowskiej, która, jak ustalono,

wykradała akty wojskowe i państwowe już od listopada r. ub.

Szczegóły śledztwa trzymane są w tajemnicy.

## Świat nafty w płomieniach.

### Jeszcze szaleje straszny żywioł w Kalifornii, a już znowu w Brazylii pożar ogarnął pola naftowe.

Nowy Jork, 12 kwietnia.

W St. Louis wyleciał znowu w powietrze szereg wielkich zbiorników nafty. Szkody sięgają 40 mil. dolarów.

Wpłynęło to na kształtowanie się cen nafty w najbliższym tygodniu.

Katastrofy jeszcze nie zażegnano. Istnieje tylko mała nadzieja uratowania nienaruszonych jeszcze przez pożar zbiorników. Gęste chmury dymu uniemożliwiają ugaszenie pożaru. Pałaca się nafta rozlała się na przestrzeni 2 i pół mil długości i 1 i pół mil szerokości. Wywołuje to wrażenie, jakgdyby wielkie jezioro nagle pokryło się płomieniami.

Londyn, 12 kwietnia.

Podczas gdy pożar zbiorników nafty „Standard Oil Comp.“ dogasa, donoszą tutaj o nowym pożarze pól naftowych, który wybuchnął w Brazylii pod Labrea. Trzy tys. robotników pra-

cuje dniami i nocą nad usypianiem tam, aby uniemożliwić ogień. Labrea jest zagrożona.

Labrea jest głównym centrum handlowym w brazylijskim stanie Amazonas, jednak tylko niewiele gmachów zbudowanych jest z kamienia. Prawie cała miejscowość składa się z budowli ze słomy palmowej. Labrea handluje głównie kauczukiem, kakao i rybami. Pożar pól naftowych pod Labrea nastąpił już po serii katastrof i klęsk, jakie prawie jedne po drugich mniej więcej od miesiąca nawiedzają Brazylię.

Londyn, 12 kwietnia.

Donoszą tutaj, że tereny, objęte pożarem nafty, w Kalifornii, zostały wreszcie izolowane od pozostałych zamieszkałych obszarów wobec czego pożar nie będzie się mógł rozszerzyć.

Według dotychczasowych obliczeń, straty sięgają 65 milionów dolarów.

## Paul Boncour w Sulejówku

### składał hołd marsz. Piłsudskiemu.

Z Warszawy donoszą: Wczoraj znakomity polityk francuski Paul Boncour złożył wizytę marszałkowi Piłsudskiemu w Sulejówku.

Wizyta ta trwała półtorej godziny, a

dotyczyła aktualnych problemów ogólnie europejskich, oraz wojskowych.

Paul Boncour wyraził swój zachwyt nad popularnością marszałka, która stwierdził podczas objazdu Polski.

# Mussolini w Trypolisie.

**Śladami Scypjona Afrykańskiego dyktator włoski niesie na płaski pustyni pęki różg faszystowskich.**

Tripolis, 12 kwietnia.

Skoro tylko pancernik „Cavour“, na którego pokładzie jechał premier włoski Mussolini, zarzucił kotwice w porcie Tripolis, przybył gubernator kolonii, generał Debono, w otoczeniu wyższych urzędników, celem powitania premiera. Mussolini udał się łodzią na brzeg i wyładował koło starego zamku, gdzie przeszedł przed frontem kompanji honorowej. Tam też oczekiwali nań przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych, a wśród nich podsekretarz stanu Balbe. Artylerja dała salwy, orkiestry odegrały hymn, ustawione oddziały wojska prezentowały broń.

W imieniu miasta gorące powitanie po arabsku wygłosił burmistrz Tripolisu Hassuna-Pasza. Następnie Mussolini w towarzystwie generała Debono i generała Grazianiego przejechał konno przed zgromadzonymi tam wojskami, wśród których znajdowały się oddziały libijskie i eteryjskie. Defilada, która wy-

padła niezwykle malowniczo i imponująco, trwała około godziny. Podczas defilady armaty dawały salwy, grały orkiestry, a olbrzymie tłumy zgutowały premierowi entuzjastyczną owację.

### ZALECANKI DO ARABÓW.

Po przeglądzie wojsk Mussolini udał się konno na plac, gdzie, zwracając się do ludności arabskiej, wygłosił następujące przemówienie, które było niezwołanie tłumaczone na język arabski:

„Nasz najmiłościwszy potężny władca i król, którego cały naród bardzo kocha, raczył wysłać mnie do tej krajiny bezwzględnie włoskiej. Wiem, że chętnie wykonujecie ustawy mego dostojnego władcy i króla. Tak jest dzisiaj, tak będzie jutro i zawsze. Posłuszni dostojnemu monarsze Włoch, będziecie pod opieką jego sprawiedliwych praw. Jego Królewska Mość, jak również i rząd włoski, któremu mam zaszczyt przewodniczyć, pragną tylko tego, aby ta

ziemia, na której znajdują się tak liczne i nieśmiertelne ślady panowania Rzymu, była odtąd bogata i żyła w szczęściu i pomyślności. Niech bóg pokoju i bóg wojny chroni was! Niech żyje król, niech żyje król, niech żyje król!“

W odpowiedzi na to przemówienie tłumy wzniosły entuzjastyczne okrzyki: „Niech żyje król, niech żyje Mussolini!“

Następnie Mussolini udał się do zamku gubernatora, gdzie wszystkie władze składały mu hołd, poczem przyjął konsułów: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, greckiego, holenderskiego i norweskiego, urzędników państwowych, delegację armji i marynarki, merostwa, przewodniczącego gminy żydowskiej, archimandrytę greckiego, korespondentów pism, dyrektorów banków i przewodniczących stowarzyszeń.

Po posłuchaniach premier, gorąco witany przez zebrane na ulicach tłumy, udał się do rezydencji gubernatora, przyjąwszy przedtem defiladę fasz-

stów miejscowych oraz wspaniałą grupę jeźdźców arabskich, którzy w swoich charakterystycznych burnusach przejechali przed Mussolinim w pełnym galopie.

Nastąpiło potem wręczenie odznaki „Kawalera Wielkiego Krzyża“. Wywołany przez tłumy Mussolini ukazał się na balkonie i wygłosił następujące przemówienie:

### RÓZGI NA WYBRZEŻU AFRYKAŃSKIM.

„Faszyści włoscy w Tripolisie! Wasze powitanie, pełne entuzjazmu, przypomina mi wspaniałe zebranie w naszej macierzy. Dziękuję wam z głębi serca. Reprezentuje tu Włochy, które faszyzm znalazł umierającym, a które czyni coraz bardziej potężnymi i rozkwitającymi! Moja podróż nie może być tłumaczona, jako zwykła czynność administracyjna. Podróż ta jest w rzeczywistości stwierdzeniem siły narodu włoskiego (oklaski), manifestacją potęgi narodu, który wywodzi się z Rzymu, i który przyniósł na wybrzeża afrykańskie triumfujące i nieśmiertelne pęki różg. To los kieruje nas do tej ziemi. Nikt nie może zatrzymać koła przeznaczenia i nikt nie może złamać naszej nieugiętej woli. Niech żyje król! Niech żyją Włochy! Niech żyje faszyzm! (entuzjastyczne oklaski).“

Popołudniu Mussolini przyglądał się popisom hipicznymi arabsów, a następnie zwiedzał pomniki miasta i groby, na których składał wieńce, a w szczególności grób pani Brighenti, która zginęła wraz z mężem, majorem Brighenti, podczas długotrwałego oblężenia Tarhuny w czerwcu 1915 roku.

Po zwiedzeniu grobu poległych, Mussolini udał się do ratusza, gdzie powitał go królewski komisarz rządu, wręczając premierowi pamiątkowy album z fotografiami Tripolisu.

### PIÓRO I SZABLA.

Następnie wygłosił przemówienie powitalne mer miasta Hassuna Pasza, wręczając Mussolinemu w imieniu całej ludności Tripolisu piękny dar w postaci pióra i kalamarza ze szczerego złota oraz bogato przyozdobioną szablę.

Przedmioty te — zaznaczył Hassuna Pasza — mają stanowić symbol, albowiem mało jest ludzi, którzy podobnie, jak Mussolini, potrafią władać jedno cześnie piórem i szablą.

Długotrwałe okrzyki, wznoszone na cześć Mussoliniego przed zebraniem na placu tłumy, skłoniły go do ukazania się na balkonie ratusza. Ukazanie się premiera wywołało entuzjastyczną manifestację ze strony zebranych. Wśród nieustających okrzyków powitalnych Mussolini odwiedził następnie siedzibę miejscowej organizacji faszystowskiej. Tutaj odpowiadając na powitanie, oświadczył, co następuje:

### „STYL“ FASZYSTOWSKI.

„Gdy przed kilku miesiącami gubernator Debono, któremu rad jestem dzisiaj wyrazić ponownie me uczucia braterskiej przyjaźni i przywiązania, zaprosił mnie do zwiedzenia Tripolisu, odpowiedziałem mu, iż przyjmuję zaproszenie, pragnąłem bowiem, aby moja wiza zwróciła uwagę Włochów na nasze zamorskie terytoria.“

Premier zaznaczył dalej, iżby przedsięwziął tę podróż nawet w tym wypadku, gdyby ostatnizydent miał poważniejsze następstwa, gdyż tego wymaga „styl“ faszystowski, zgodnie z którym nie należy odraczać tego, co zostało postanowione.

Nie jest rzeczą bez znaczenia — dodał Mussolini — iż mówię o przyszłości tu, nad brzegiem morza, które było rzymskie i stało się znowu rzymskie.

Przemówienie Mussoliniego przyjęte zostało owacyjnie. Wśród entuzjastycznych okrzyków na jego cześć premier udał się do pałacu gubernatora, gdzie odbył się bankiet z udziałem przedstawicieli władz. Po bankiecie odbyło się wspaniałe przyjęcie. Zebrane przed pałacem tłumy domagały się ponownego ukazania się premiera na balkonie.

W mieście panuje radosny nastrój. Ulice są tłumione. Przerzynała liczną orkiestrę.

## Linde na ławie oskarżonych.

**B. minister Grabski wyraża się o b. ministrze Lindem niezbyt pochlebnie.**

Z Warszawy donoszą:

Na posiedzeniu wczorajszym składał zeznania b. premier Władysław Grabski.

Przed tem zeznaniem prokurator Rudnicki zgłosił wniosek o zażądanie ceudu giełdy wiedeńskiej w celu zorientowania się, jaką wartość posiadają obecnie obligacje kolejowe galicyjskie, zakupowane przez Lindego dla P.K.O.

Wobec nieobecności obrońcy oświadczenie w sprawie tego wniosku składa sam podsądny Linde, nie oponując przeciwko wnioskowi prokuratora.

Biegły Peretz prosi o zażądanie ceudu giełdowych wiedeńskich z okresu ku pna tych obligacji i z ostatnich kilku dni.

Następnie rozpoczął zeznawać b. premier Grabski.

### ZEZNANIA P. GRABSKIEGO.

Sprawa obligacji była omawiana w ministerstwie skarbu; Linde referował mi te transakcje, jako korzystne dla państwa.

Ja osobiście uważałem, że to nie jest czas odpowiedni do zakupna obligacji kolejowych, dałem więc wskazówkę swym urzędnikom zbadania tej sprawy, nie po wzięciu jednak żadnej zasadniczej decyzji.

Zresztą p. Linde nie prosił mnie o decyzję, wydałem więc tylko opinię nieprzychylną, ponieważ uważałem, że ani skarbu, ani P.K.O. nie ma pieniędzy na zakup tych obligacji.

W sprawie gwarancji, udzielanych przez p. Lindego, dowiedziałem się od urzędników ministerstwa skarbu, którzy mieli czuwać nad P.K.O.

Poprosiłem Lindego o wyjaśnienia formalne, później o ustne objaśnienia, a w czasie rozmowy zwróciłem mu uwagę, że uważam to za niewłaściwe, chociaż mię zapewniał, iż P.K.O. nie poniesie strat.

Byłem jednak już zaniepokojony i począłem śledzić z wielką uwagą ruch sum pieniężnych w P.K.O.; kiedy spostrzegłem, że jednak gwarancje te naraziły P. K. O. na straty i płacenie za nie przez tę instytucję gwarancji Marjana Lindego, to zażądałem od Huberta Lindego podania się do dymisji.

Prokurator: Czy pan minister nie zadawał pytania Lindemu, czy często dawał tak wielkie gwarancje?

Świadek: Nie pytałem o to, natomiast kiedy się przekonałem, że 300.000 złotych zostało wydanych z P.K.O. bez potrzeby państwowej dla osoby prywatnej — zażądałem od Hub. Lindego podania się do dymisji.

Od dłuższego już czasu uważałem zresztą, że P.K.O. w związku ze stanem swych rachunków nie powinna była wydawać tak wielkich pożyczek i gwarancji. Nie uważałem kupna obligacji kolejowych galicyjskich za niedopuszczalne z punktu widzenia przepisów statutu P. K. O.

Niewątpliwie przy kupnie tych papierów trzeba było przestrzegać ceny giełdowej, chociaż ona absolutnie nie zawsze jest miarodajna b. oczasem w interesie państwa leży kupno jakichś papierów po wyższej cenie.

Zbyt duże różnice między ceną kupna a ceną giełdową nie są uzasadnione; z chwilą, gdy się przystępuje do kupna większej ilości papierów, nakazana jest największa ostrożność, a w rozmowie z p. Lindem poruszaliśmy tę kwestję ogólnikowo. W każdym razie p. Linde nigdy mi kategorycznie pytania w tej kwestji nie postawił; miesiąca, w którym ta rozmowa dorywcza o obligacjach była prowadzona, nie pamiętam, a p. Linde mnie również nie informował, czy już kupował te obligacje kolejowe, czy też będzie kupował.

Radca Werner: Czy prezes Linde szedł na rękę polityce skarbowej rządu?

Świadek: Prezes Linde zasłużył się państwu przez rozwinięcie P.K.O. natomiast różnił się w poglądach co do oddawania skarbowi wpłaconych do P. K. O. podatków, które ja starałem się jaknajwyżej otrzymywać. Z tego względu właśnie uważałem, że nadmierne wydawanie pożyczek przez P.K.O. może szkodzić regularnemu przelewaniu podatków z P.K.O. do skarbu. Gdyby stan skarbu był dobry, to oczywiście nie miałbym żadnych zastrzeżeń co do wydawania jaknajwiększych pożyczek społeczeństwu.

W ostatnich wykazach P.K.O. rachunki czeskie wykazywały 47 milionów

złotych. rachunki oszczędnościowe — 13 milionów, a rachunek podatków — około 10 milionów złotych.

Prokurator: Czy amerykańskie oszczędności, które przychodziły do P.K. O., nie zostały w P.K.O. doprowadzone do zera?

Świadek: W tem żadnej winy P.K.O. niema, ponieważ dolary amerykańskie szły do P.K.K.P., a dopiero stamtąd P. K. O. dostawała równowartość w markach polskich.

W dalszym ciągu zeznawał wczoraj kilku świadków, między którymi urzędnicy ministerstwa skarbu, p. Zaczek i Dzierzanowski.

Powstał jeszcze spór między prokuratorem, a obrońcą adw. Szurlejem, który spóźnił się na rozprawę, co do sprawy dołączenia ceudu giełdowych berlińskich i wiedeńskich.

Na popołudniowym posiedzeniu sądu zeznawali przedstawiciele najwyższej izby kontroli państwa Bobiński, analizując bilans P.K.O. za rok 1924 świadek doszedł do wniosku, iż był on nie prawdziwy nie obejmował bowiem 460 tysięcy na amortyzację. Zysk P.K.O. w wysokości 400 tysięcy okazał się więc fikcyjny.

Sekretarz sądu odczytał zawiadomienie nie policyjnych władz rumuńskich że w Bukareszcie nie można odnaleźć Marjana Lindego, skutkiem czego wezwanie o stawienie się na sprawę nie mogło być doręczone.

Dzień dzisiejszy poświęcony będzie zeznaniu reszty świadków, oraz wysłuchaniu opinii ekspertów.

CASINO

wkrótce

CASINO

Piękny i wesoły jak młody bóg

# HAROLD LLOYD

zmusi was, o smętnej łodzie i jeszcze smętniejsze łodzianki, do paroksyzmów śmiechu — w swej gigantycznej 12-aktowej komedji —

## GRUNT -

nie przejmować się!!!

## Bez dorożkarskiego stylu.

Nie jest dziś już żadną tajemnicą, iż wybuch wojny celnej między Polską a Niemcami latem ubiegłego roku był jedną z przyczyn bezpośrednich, dla których zbankrutował cały system gospodarki p. Grabskiego. Zamknięcie granic naszych dla wywozu do Niemiec odbiło się katastrofalnie na bilansie handlowym, gdyż nasz zachodni sąsiad był odbiorcą połowy towarów wywożonych z Polski. Równocześnie banki berlińskie rzuciły na rynek sprzedaży wszystkie swe zapasy złotych, gdyż Niemcy nie potrzebowały już tego pieniądza na dokonywanie zapłat w Polsce. Szczupłe rezerwy Banku Polskiego nie pozwoliły na skup złoto, a stał pierwsze poważne wstrząśnienie naszej waluty.

Ze względu na panujące podówczas nastroje oraz kurs polityki rządowej sprawy te nie nadawały się do publicznego wentylowania, przynajmniej przez część prasy zależną, albo też, co częściej się zdarza mniej odważna i nie lubiąca płynąć przeciw prądowi. Politycznym problematyki polityki polsko-niemieckiej traktowane są u nas wogóle, jako temat drażliwy, nieprzystawny, jako tematu „podejrzany”. Traktuje się je wyłącznie uczuciowo, z punktu widzenia jakiegoby nienawiści do dawnej hantary pruskiej, żywej pamięci krzywd okupacyjnych, z punktu widzenia walk plebisycytowych na Górnym Śląsku, Mazurach i Warmii, ciągłych sporów o Gdańsk i pomorski kurytarz.

Naturalnie, jest to metoda błędna. Życie rozwija się zgoła niezależnie od naszych sympatii, czy też antypatii. Dzieje układają się na podstawie gospodarczych konieczności, które w dalszej perspektywie pokrywają się z polityką państwową. Kto chce dla fanaberii i fanaberii iść przeciw fali historycznej, ten musi być zgnieciony, zmiażdżony. Dlatego też czas najwyższy, abyśmy przestali traktować zagadnienie niemieckie, jako problemat niezczystej siły, gnieżdżący się już u progu Rzeczypospolitej, ale ujęli je pod kątem chłodnego obiektywizmu, liczącego się z interesem, a pomijającego zupełnie momenty uczuciowe.

Bardzo ciekawą próbę pod tym względem podjął w ostatnim numerze radykalnego tygodnika „Głos Prawdy” p. Jerzy Stempowski. Próbę nie tylko ciekawą, ale i wielce odważną, jeśli wziąć pod uwagę, jak zaznaczyliśmy powyżej, panującą w Polsce jeszcze w chwili obecnej nastroje. Tezy artykułu jego („Polska a Niemcy”) dadzą się ująć w sposób następujący:

1) Pomiędzy Polską a Niemcami panuje stan gorączkowej nienawiści. Niemcy widzą w Polsce uosobienie całego zła, które spadło na nich po przegranej wojnie, symbol kompletnej porażki. Cała ich akcja militarna (ukryta) opiera się na fantastycznej obawie napadu ze strony Polski (1). Obawy te mogą w Polsce obudzić tylko szczera wesołość. Z drugiej strony Polska lęka się stałe ataku niemieckiego i temu właśnie lękowi przypisać trzeba nasz budżet wojskowy.

2) Jeśli istnieje wogóle w polityce jakiejkolwiek gwarancje, to granica między z Niemcami zapewniona jest na dłuższy czas i nie może być mowy o wojnie między obu państwami, gdyż wówczas wybuch wojny światowej nie byłby się uniknąć.

3) Dzisiejszy stan gospodarczygo

napiecia jest szkodliwy i rozwiązanie spornych problematów przyniosłoby obu stronom zgoła niewątpliwą i długotrwałą korzyść, gdyż oba kraje (przemysłowy i rolniczy) znakomicie dopełniają się wzajemnie.

W dziedzinie zabagnionych i zachwanych stosunków polsko-niemieckich opinie powyższe są istotnie pocieszającą nową i odrębną sposobu myślenia. Są tym cenniejsze, iż wynikają z poczucia własnej naszej państwowej siły i pokojowej roli, którą Polska odegra i odegrać musi w Europie centralnej i wschodniej. Daleko im jeszcze, naturalnie, do form konkretnych, nawet teoretycznych, gdyż prawne i polityczne uregulowanie stosunków, podobnie jak i zacieśnienie gospodarczych węzłów, wymaga wielu starań, ostrożności i pracy, ale zawsze wystarczy na początek choćby sama idea.

Jest przytym rzecz ciekawą, iż idea nie jest jednostronna. Bo oto w tym samym mniej więcej czasie, dnia 4 b. m. poważny dziennik niemiecki

„Germania” o charakterze prawicowym drukuje recenzję z pracy dr. Rotha p. t. „Die Entstehung des polnischen Staates”.

Wywody dr. Rotha, zdaniem „Germanii” mogą przyczynić się do wyjaśnienia wielu nieporozumień w stosunkach polsko-niemieckich.

Dziennik zapowiada, iż podobnie, jak występował on za porozumieniem niemiecko-francuskim, tak samo dąży do porozumienia niemiecko-polskiego. Wspomniana praca dr. Rotha jest pomocna w tym względzie, gdyż usuwa momenty nastrojowo-uczuciowe, oświetlając kwestję państwowości polskiej na gruncie faktów.

Po streszczeniu głównych poglądów autora — dziennik pisze:

Polska jest państwem i musimy i chcemy się z nią liczyć. Jeśli nie możemy jej uważać za mocarstwo, to nie oznacza to w żadnym razie lekceważenia państwowych i politycznych wartości Polski.

Zależy nam na tem, by dojść do takich stosunków z Polską, któreby umożliwiły przyjazną sąsiedzką współpracę. Oddałoby to milionowi Niemców zamieszkujących Polskę większą przysługę, niż wieczna walka podjazdowa poszczególnych czynników po tej i tamtej stronie granicy, które zapoznawają fakty i konieczności”.

Nie jesteśmy przyzwyczajeni do pułkowniczego tonu w prasie niemieckiej i tem skrupulatniej należy zanotować pracę dr. Rotha i komentarze „Germanii”.

Porozumienie polsko-niemieckie, którego w głębi duszy życzą sobie wszyscy rozsądni i praktycznie myślący ludzie po obu stronach granicy jest jeszcze bardzo odległe. Nie mniej jednak jest celowe i pożyteczne, aby w chmurze nienawistnych głosów szowinizmu i wymyślni w dorożkarskim stylu, zjawiały się coraz częściej opinie w rodzaju „Germanii” i pp. Stempowskiego i dr. Rotha.

Czesław Ołtaszewski

## Święta panienka z Montalto.

Helena Ajello płacze krwawymi łzami.

Powtarza się ten „cud” od czterech lat w każdy Wielki Piątek.

(Specjalna służba korespondencyjna „Il. Republiki”).

Rzym, 6 kwietnia.

Rok rocznie, od czterech lat na Wielkanoc w miejscowości Montalto, niedaleko miasteczka Cosenza, powtarza się za dziwnie zjawisko, którego przedmiotem, a zarazem ofiarą jest młoda dziewczyna z ludu, Helena Ajello.

Dziewczyna ta, odznaczająca się nieznajomością religijną, graniczącą wprost z jakąś manją, w każdy Wielki Piątek (a trwa to już od czterech lat), wpada w pewnego rodzaju „trans”; ma jakiegoś widzi, a ciało jej pokrywa się plamami i ranami, brocząca krwią, z głowy zaś wypadają jej włosy.

Na placach i ulicach miasteczka stoją tłumy ludzi. Pięknymi z całej prowincji ściągają do Montalto i w pobożnym skupieniu asystują temu „cudowi”.

Spiwają pieśni, odmawiają litanje, kobiety lamentują, mężczyźni biją się w piersi. Na ulicach tego spokojnego zjawiska miasteczka, panuje taki ruch i ożywienie, że specjalna straż karabinierów musi pilnować spokoju i porządku. Straż ta nie dopuszcza zgromadzonego tłumu do domu Heleny Ajello, gdzie znajduje się tylko najbliższa rodzina chorej, kilku lekarzy oraz mnóstwo dziennikarzy, przysyłanych przez wszystkie duże gazety włoskie.

Nagle robi się cicho, a po chwili słychać jakiś pełen religijnej ekstazy głos: — La sante suda sangue! (Święta podziękuj się krwi).

A nieco dalej, w domu krawca Ajello, dzieje się rzeczywiście rzecz nieszczęśliwa.

Na białym łóżeczku leży blada jak trup młoda dziewczyna. Z oczu jej spływają dwie wielkie, krwawe łzy i ściekają po twarzy, na której małe się wielkie cierpienie.

Dziewczyna wola:

— Jezu, jaka korona cierniowa! — a ciałem jej wstrząsają dreszcze. Mówi:

— He krwi, jaka to meka! — a na pytania profesora d-ar De Marjo odpowiada, że czuje gorzkość w ustach, że doznaje wrażenia, jakoby miała cierniową koronę na swoim blednym czole i że dłońmi, jakoteż stopy na przabitych gwoździach, które rozdarły ciało Jezusa Chrystusa.

Regularnie co kwadrans z oczu Heleny Ajello płyną krwawe łzy, a następ-

nie twarz jej przybiera taki wyraz, jakby miała jakąś piękną wizję, która zdaje się łagodzić jej fizyczne cierpienie.

Z czoła dziewczyny spływają krople krwi, sączące się z jakichś niewidzialnych ranek, krew sączy się też ze stóp i z dłoni chorej, a zatem z tych samych miejsc, które przebito gwoździami, gdy wbijano Chrystusa na krzyż....

Ten „cud” powtarza się już czwarty raz.

Dodajmy jeszcze, że w tym roku na ciele Heleny Ajello, w okolicy serca pojawiła się jakaś krwawa plama, z której obficie sączy się żywa, czerwona krew. Jednocześnie chora traci włosy.

Rozumie się, że ten „cud” budzi wielkie zainteresowanie i gorącą polemikę w kręgach lekarskich Włoch.

Na miejsce tego niezwykłego zjawiska udało się kilku profesorów, którzy starają się zbadać ten nad wszelki wyraz ciekawy objaw.

Dr. Turano widzi przyczynę tej zagadki psychologicznej w nadmiernej, wprost chorobliwej egzaltacji religijnej Heleny Ajello. Prof. Fabrizio mówi, że jest to histeryczka, niezwykle wrażliwa na mekę Chrystusa, której szczerze nieustannie trapią psychikę dziewczyny, odbierając jej wszelką kontrolę nad zmysłami i w ten sposób staje się ona ofiarą swojej manji religijnej.

Krewni i znajomi nieszczęśliwej dziewczyny jednogłośnie twierdzą, że jest to zdeklarowana histeryczka, cierpiąca na przesadną egzaltację religijną.

Helena Ajello wstąpiła niegdyś do klasztoru, lecz nie chcieli jej tam trzymać z powodu tej choroby. Helena uważa się wciąż za mniszkę, aczkolwiek ślubów zakonnych nigdy nie składała.

Z natury jest słabowita, szczególnie źle czuje się w piątek każdego tygodnia, a w Wielki Piątek Wielkanocny, powtarza się z nią od czterech lat ta sama historia.

Dziewczyna czuje się potem bardzo osłabiona i długo nie może przyjść do siebie.

Prowadzi spokojny tryb życia i mówi, że chciałaby połączyć się jaknajprędzej ze swoją patronką św. Rita.

Helena Ajello cieszy się wielkim kultem ze strony ludu. W miasteczkach i wsiach okolicznych uważają ją wprost za jakąś świętą.

Co rok na Wielkanoc tłumy pobożnych spieszą do Montalto i czekają, czy cud się znów powtórzy.

A gdy powtarza się, to z ust do ust, z chaty do chaty, ze wsi do wsi, z miasta do miasta idzie głos, że „święta” znów broczy krwią i że cud znów wiernie się powtarza.

Ciekawe, czy na przyszłą Wielkanoc znów to samo nastąpi?

Zapewne... Riccardo.



Ks. Walji zareczył się z lady Mary Cambridge.

# Każda zbrodnia będzie wykryta!

Amerykańska policja kryminalna korzysta z powodzeniem z zdobyczy wiedzy.

Przy pomocy daktyloskopu ustala się z całą dokładnością, czy i kto jest przestępcą.

New Jork, w kwietniu.

Ameryka może się poszczycić nietylko największymi spryciarzami giełdowymi, najdoskonalszymi bokserami, ekstrawagantrynami tańcami i najpiękniejszymi gwiazdami filmowymi, lecz posiada również najbardziej wyrafinowanych zbrodniarzy, którzy wynalazkami swymi nie ustępują przedstawicielom innych zawodów.

Odpowiednio do wzrostu inteligencji wśród zbrodniarzy zwiększają się trudności śledcze władz policyjnych, które tak samo muszą sobie przyswajać wszystkie zdobycze wiedzy w celu przeciwstawienia się światowi kryminalnemu.

Dzięki temu pozostało przed trzema laty w głównej komendzie policji newjorskiej na wzór europejski specjalne „crime laboratory” (laboratorium kryminalne), prowadzone przez jednego z pierwszych i największych chemików Stanów Zjednoczonych.

Pomaga mu oczywiście cały sztab chemików i detektywów. Przy laboratorium istnieje specjalny zakład badania materiałów wybuchowych.

Najważniejszą jednak bronią newjorskiego laboratorium kryminalnego w walce ze zbrodniarzami jest nabytek sprowadzony z pozostającej w tyle pod względami Europy, mianowicie — daktyloskop i nadzwyczaj dokładny mikroskop, służący wyłącznie do badania śladów.

Stało się to wskutek przyczyn następujących:

Przed trzema laty cała Ameryka poruszona została niezwykłym wypadkiem kryminalnym.

Bandyci napadli na mr. Alfreda Schattuck i jego żonę, zamknęli ich w piwnicy, gdzie policja znalazła dwa trupy. Złoczyńcy uciekli z większą ilością gotówki i biżuterji.

Policja gonila bandytów po całym kraju, aż wreszcie złapała ich na gruncie europejskim, gdzie nastąpiło aresztowanie.

Rodzina Schattucków w dowód wdzięczności podarowała policji newjorskiej daktyloskop, który stanowi dziś największą zdobycz urzędów śledczych na całym świecie.

Aparat daktyloskopijny do tego sto-

pnia powiększa odbicie palca, że najmniejsze nawet fory mogą być dokładnie spostrzeżone i zbadane.

Ciekawy wypadek zdarzył się niedawno na przedmieściu New-Jorku.

Policjant wpadł pod auto, które włożyło go za sobą na przestrzeni kilku metrów, kładąc go na miejscu trupem.

Auto znaleziono opodal miejsca wypadku bez szofera. Wkrótce udało się odnaleźć właściciela, który oświadczył, że auto zostało przed kilku dniami skradzione w chwili gdy stało przed jego domem.

W czasie wypadku jednak szyba ochraniająca kierowcę od wiatru stłukła się i policja zabrała kawałki rozbitego szkła jako dowód rzeczowy, który następnie oddano do laboratorium w celu dokładnego zbadania.

Śledztwo przy pomocy daktyloskopu wykazało na szkle ślady palców właściciela auta, który wobec oczywistych dowodów winy coinał swe pierwotne zeznania o kradzieży i przyznał się, że to on właśnie kierował autem w krytycznej chwili.

W drugim podobnym wypadku opowiada były detektyw G. B. Seybold w „Popular Science Monthly” (Miesięcznik dla spopularyzowania wiedzy).

Dwaj przyjaciele, którzy przez dłuższy czas żyli w idealnej zgodzie, pokłócili się.

Pewnego wieczoru jeden z nich ujrzał na progu swego mieszkania ciemną postać, która szybko zbiegła potem po schodach. Na progu leżał dynamit z zapalonym lontem.

Oczywiście, że podejrzenie padło na byłego przyjaciela, który wykazał jednak swe dostateczne alibi.

Sprawa wydawała się nierozwiązalną zagadką gdyby nie wmięszała się do tego laboratorium kryminalne, które stwierdziło, że sznur, przymocowany do paczki pochodzi z fabryki, w której pracował ów podejrzany osobnik.

Logicznie skonstruowane alibi nie miało oczywiście po skonstataowaniu tego faktu żadnego znaczenia.

Innym razem w pewnej fabryce jedwabiu wybuchł strejk. Robotnicy na znak zemsty zakradli się nocą do fabry-

ki i zniszczyli nagromadzone towary, oblewając kwasem paki jedwabiu.

Śledztwo nie dało żadnego rezultatu gdyż wszyscy prawie robotnicy wykazali swe alibi i nie chcieli się przyznać do winy.

Jeden z detektywów w czasie śledztwa zauważył w spodniach pewnego robotnika małą dziurkę. Zbadał dokładnie miejsce, gdzie zniszczone były towary i znalazł na gwoździu kilka nitów bawełnianych.

Badania chemiczne w laboratorium wykazały, że nitki owe pochodzą ze spodni podejrzanego robotnika, którego natychmiast aresztowano.

Nawet kurz, niewidzialny dla gołego oka, może często posłużyć jako dowód przestępstwa.

W jednym wypadku stwierdzono, że kurz na ubraniu podejrzanego mordercy pochodził z podłogi fabryki, gdzie dokonane zostało morderstwo.

Czasem może się oczywiście zdarzyć, że skrupulatne badania chemiczne naprowadzają policję na fałszywe ślady, trudno jednak w kwestjach tak drobiazgowych o bezwzględną prawdę i brak omyłek.

W każdym razie należy podkreślić z uznaniem nowe metody badań śledczych, które idąc z postępem czasu, opierają się na najnowszych zdobyciach wiedzy, stanowiąc nową dziedzinę twórczej pracy.

J. Bock.

## Wiadomości radiofoniczne.

### Stacja nadawcza w Warszawie.

Świat radiowy polski żyje obecnie wyprzedaniem oficjalnej inauguracji pierwszej w Polsce silnej stacji nadawczej.

Broadcasting warszawski pada już produkcje od kilku dni — ale zarazem podkreśla usilnie i nieustannie, że są to tylko próby.

Audycje bowiem naogół szczęśliwie wypadające w odbiorze, zdradzają jeszcze chwilami aparaturę, nieostatecznie wyregulowaną.

Jednak już obecnie osiągnęła wysiłki są czterokrotnie tak doskonałe i rokuja tak na przyszłość nadzieje, że zainteresowanie tem nowym wielkim ogniskiem kultury i sztuki wybiega daleko poza dotychczasowy świat radiowy i wciąga sferę, dotychczas daleko od zagadnień radiofonicznych — koła naukowe, teatralne, literackie polityczne, gospodarcze.

Prasa stołeczna poświęca teraz radiowej bardzo wiele miejsca. Dookoła radiostacji warszawskiej ogniskuje się już i blizko żywym tetuem wzmożone życie kulturalno artystyczne.

### Przedstawienia teatralne przez radio.

Zarząd nowej radiostacji warszawskiej w programie swojej działalności przewiduje m. in. nadawanie produkcji teatralnych i recytacyjnych przez radio.

Celem postawienia tych produkcji na należytych poziomie artystycznym i dostosowania ich do nowych warunków technicznych, zarząd broadcastingu warszawskiego, odbył cały szereg konferencji z najwybitniejszymi reżyserami stołecznymi.

W konferencjach tych brali udział z teatrów miejskich pp. Zelwerowicz, dyr. Schiller, dyr. Chaberski i Stefan Jaracz, z teatrów Polskiego i Małego pp. Zygmunt Nowakowski, Aleksander Węgliński i Karol Borowski.

### Dozgonna miłość braterska.

Pisma włoskie donoszą o następującym niezwykłym wypadku.

— W Giuliano obok Neapolu mieszkali dwaj bracia, księża katolicy — Giovanni i Bernardo Maglione. Obydwaj kochali się niezmiernie i okoliczni mieszkańcy wyrazili się z wielkim uznaniem o ich braterskiej miłości.

Gdy przed siedmiu laty Giovanni Maglione zmarł wskutek długotrwałej i ciężkiej choroby, brat jego był niepokieszony.

Przed kilku dniami zmarł nagle drugi brat — Bernardo Maglione. Mieszkanie jego zostało oplotowane. Gdy po upływie kilku dni mieszkanie otworzono w obecności komisji sądowej, która miała zbadać stan majątkowy zmarłego, zdarzył się wypadek niecodzienny.

Jeden z członków komisji zwrócił uwagę na wielki obraz, wiszący na ścianie.

— Tam coś musi być — rzekł sędzia i poknął w ścianę, poczem krzyknął zdziwiony — tam są drzwi!

Zawezwano murarza, który zrobił wyłom w ścianie i ku zdumieniu wszystkich obecnych zauważono otwór, w którym leżała trumna a usłój list.

W liście tym Bernardo Maglione oświadczył, że nie mógł się rozstać ze swym bratem nawet po jego śmierci. W dniu śmierci brata, przekupił grabarza, który pochował pustą trumnę na cmentarzu, murarz zaś za większą hość gotówki zgodził się zrobić wyłom w murze i nie mówić o tem nikomu ani słowa.

„Po mojej śmierci — brzmiał końcowy ustęp listu — proszę bardzo o zachowanie mnie w tej samej niszy razem z bratem”.

Prośba jego została spełniona. — rs —

PAUL SCHLER.

### Ostatnia przygoda.

W Frankfurcie wszedł do pociągu właściwie miał zamiar zająć przedział dla pałacych, ale w wagonie dla niepalących dostrzegł pewną kobietę, której widok zmusił go do wyjęcia fajki z ust i zajęcia miejsca naprzeciwko niej w tym samym przedziale.

Nieznaną spojrzawszy przelotnie na swego towarzysza podróży, skinęła głową na jego ukłon i pograżyła się w czytanie książki.

Spojrzał na nią okiem znawcy. Miała lat najwyżej 20, była bardzo ładna, ruchy jej zdradzały pewien brak zażenowania, jaki spotykamy szczególnie wśród emancypujących się amerykańce.

— Trzeba rozpocząć z nią rozmowę — pomyślał, — ale w jaki sposób? Czy zwrócić jej uwagę na to, że ubranie moje jest tego samego koloru, co jej sukienka i dać jej od zrozumienia, że to nie jest przypadek, lecz siła wyższa, która wskazuje nam symbol pokrewieństwa dusz?

To byłoby głupie i niezmaczne. Spojrzał na jej walizki.

Czasem się zdarza, że walizka spada z górnej siatki, co może już posłużyć za zawód wszczęcia rozmowy. Ale paczki nie wykazywały żadnej tendencji przyjscia mu z pomocą.

Zrezygnowany wyciągnął z kieszeni list, otrzymany z Baden - Baden od ojca, który domagał się natychmiastowego przyjazdu syna.

— „Poznałem tu — pisał ojciec — niejakiego Ottona Welhoffa, amerykańce, który ma piękną i bogatą córkę.

Może tym razem uda mi się nakłonić ciebie do ożenku. W każdym razie przybawaj jaknajprędzej”.

Gdy podniósł wzrok spostrzegł, że jego vis-a-vis odłożyła książkę i również czytała jakiś list. Staral się przeczytać adres na kopercie, lecz nie udało mu się odróżnić literę z daleka.

Na pierwszej stacji wyszła z wagonu. Młodzieniec skorzystał z okazji i ułożył paczki w ten sposób, by przy najlepszym ruchu pociągu spadły na podłogę. Gdy wróciła — siedział spokojnie, czytając gazetę. Pociąg ruszył. Walizka zakotyłała się, straciła równowagę i spadła u jej stóp. Schwycił ją natychmiast i spojrział triumfująco na swą towarzyszkę.

— Czy uderzył się pan? — zapytała.

— To głupstwo... Dobrze, że nie spała nikomu z nas na głowę... grunt — że spadła...

— Jak pan to rozumie?..

— Sądzi pani, że to tak łatwo zrobić, żeby walizka spadła?.. Od Frankfurta czekam z niecierpliwością, żeby ta walizka ruszyła się z miejsca... Ale ona nie chciała się ruszyć i gdybym jej nie pomógł...

— Więc — — pan?..

— Tak... Musiałem tej walizce przypomnieć o jej obowiązkach. Walizka, która nie spada na ziemię, nie spełnia należycie swej roli. Czy położyć ją z powrotem na dawne miejsce?

— Dziękuję... Ale przecież mógł pan to uczynić o wiele prościej...

— No, jakby pani to zrobiła?

— Jabym naprzykład zapytała: „Czy jedzie pani również do Baden-Baden?..”

— Skąd pani wie, że jadę do Baden-Baden?..

— Konduktor mówił, że pan musi przesiąść w Oos?.. Wszyscy, którzy jadą do Baden-Baden muszą przesiąść w Oos... Co pan właściwie zamierza robić w Baden-Baden?..

— Niech pani spojrzy na moją walizkę, pokrytą nalepkami bagażowymi... Wędruję z jednego miasta do drugiego, jak latający holender w poszukiwaniu żony na rozkaz ojca. Bóg wie, co mnie czeka w Baden-Baden.

— Sądziłam, że pan jest zawodowym Don-Juanem...

— Nie... Tylko dziś — po raz ostatni chciałem przedzierać się w Don-Juana...

— Muszę się więc strzec... Nie chcę paść ofiarą przyszłej żony pańskiej...

W tej chwili wszedł konduktor, oznajmiając, że śniadanie w wagonie restauracyjnym jest już gotowe.

— Oczywiście, że usiadziemy razem, prawda?.. Ludziom może się wydać dziwnym, że my — jednakowo ubrani — nie siedzimy przy jednym stole...

— Tak, ale z drugiej strony niektórzy mogą pomyśleć, że jedziemy w podróż poślubną...

— Uważa pani to za tak wielkie nieśczęście?

Usmiechnęła się i rzekła:

— W każdym razie bardzo ładnie ze strony pańskiego ojczulka, że stara się pana ożenić. Obiecałam mojemu papie prowizję, jeżeli znajdzie dla mnie coś odpowiedniego.

— No i znalazł?

— Tak. Właśnie jadę w celu poznania mego przyszłego męża.

— Pewnie to ma być jakiś bankier lub fabrykant, co?

— Nie... Podobno bardzo przystojny i sympatyczny młodzieniec, — wyciągnęła przytem list i bawiła się nim jak wachlarzem.

— Jesteśmy więc oboje w podobnej sytuacji. Wypijemy więc za pomyślność naszej przyszłości.

Goñęła się.

— Ależ nie mogę przecież pić z człowiekiem, którego nie znam...

— Falszywy wstyd — nie więcej! Jestem pani towarzyszem podróży!.. Proszę!

— I chce pan nadal tylko pozostać moim towarzyszem podróży?.. — zapytała z kokieterijnym uśmiechem. — Dowiem się przecież w Baden-Baden jak pan się nazywa... A może mieszkamy w tym samym hotelu?..

— Więc pani również jedzie do Baden-Baden?.. Ja się zatrzymam w Grand-Hotelu...

— Ja również... Wiem już wszystko. Pan się nazywa — Feliks Felsing, nieprawda?

Spojrzał zdumiony.

— W takim razie pani jest panią Wellhof?..

Skinęła głową.

— „i ostatnią przygodę miłosną miałem z przyszłą moją małżonką?..”

Roześmiała się głośno.

— Dziwna rzecz!.. — ciągnął dalej — Nigdy nie przypuszczalbym, że w pociągu nastąpi nasze spotkanie...

Ale, przyzna pani, że wszystko złożyło się idealnie... Nikt nie powie, że nasze małżeństwo było zrobione... Pobierzemy się przecież... z miłości... kelnier, płacić!..

Wiadomości bieżące.

KWIECIEŃ  
13  
WTOREK

Udział Hermenegildy  
Matro Justyna

Wschód słońca o g. 4.56  
Zachód o g. 18.19  
Wschód księżycy o g. 3.26  
Zachód o g. 12.57  
Długość dnia g. 14.37  
Przybycie dnia g. 5.42

**Chleb zdrożał.**

**Mleko natomiast staniało**

W dniu wczorajszym cech piekarzy zawiadomił komisariat rządu, o nowym cenniku na pieczywo, przyczem cech wspomniany ustalił następujące ceny: za kg. chleba 45 gr. zaś za kg. bułek 1.50 gr.

Komisariat rządu przyjął powyższe do wiadomości nie sprzeciwiając się temu, gdyż jak wiadomo w myśl rozporządzenia rady ministrów ceny na artykuły spożywcze itp. ustalają magistraty.

Jednocześnie dowiadujemy się iż w dniu wczorajszym kupecy mączni żądali za mąkę żytnią od 48 do 49 gr. za kg. natomiast za mąkę pszenną 78 gr.

Cena mleka w niektórych sklepach łódzkich obniżono obecnie do 30, a nawet do 25 gr. za litr z powodu dużego dowozu takowego z okolicznych wsi.

**Obiady dla inteligencji będą tematem obrad komitetu obywatelskiego.**

W dniu dzisiejszym odbędzie się posiedzenie wojewódzkiego komitetu obywatelskiego niesienia pomocy bezrobotnym, na którym rozpatrywany będzie memoriał komitetów bezrobotnych pracowników umysłowych w sprawie wysygnowania potrzebnych funduszy na dalsze prowadzenie kuchni dla bezrobotnej inteligencji, jak również sprawa zorganizowania koncertu w dniu 12 b. m. którego dochód przeznaczony jest na pomoc dorazną dla pracowników umysłowych.

Jak się dowiadujemy stanowisko wojewódzkiego komitetu obywatelskiego do memoriału pracowników umysłowych, dotyczącego asygnowania odpowiednich funduszy na akcję dożywiania bezrobotnej inteligencji jest bardzo przychylnie. (p)

**Nie żałować róż.**

**Budowa teatru miejskiego została odroczone.**

Jak wiadomo sprawa budowy teatru miejskiego została odroczone na skutek decyzji władz nadzorczych, wskutek czego specjalny komitet jest obecnie nieczynny.

Sprawa ta łączy się z finansową kwestią, gdyż w dalszym ciągu zbiera się pieniądze na ten cel z podatku od widowisk, wobec czego na najbliższym posiedzeniu rady miejskiej postawiony będzie wniosek użycia tych funduszy na inny, bardziej nieodzowny cel. b.

**Dałsza redukcja nauczycieli.**

**Na ich miejsce przwięci zostaną absolwenci seminarjów.**

Kurator szkolny p. Owliński postanowił przeprowadzić dalszą redukcję nauczycieli, którzy dotychczas nie wystarali się o niezbędne kwalifikacje, omiatając specjalne kursy i seminarja.

Na miejsce zredukowanych przyjęci będą absolwenci w liczbie 150, którzy obecnie kończą seminarja nauczycielskie w Łodzi, Pabjanicach i Piotrkowie. b.

**Nominacja w województwie.**

Starosta w Lubaczowie Jan Dycholewicz mianowany został radcą wojewódzkim w województwie łódzkim w VI st. służb. b.

**Tajemnicze dwie głowy ludzkie**  
znaleziono w dole kloacznym jednego z domów w Piotrkowie.  
**Władze śledcze wszczęły energiczne dochodzenie, celem wyjaśnienia tej zagadki.**

W dniu wczorajszym okręgowa komenda policji państwowej otrzymała wiadomość o tajemniczym wykryciu w domu przy ul. Polnej w Piotrkowie dwóch głosów ludzkich.

Ponieważ bliższych szczegółów w tej sprawie nie nadesłano, zwróciłmy się telefonicznie do władz bezpieczeństwa publicznego w Piotrkowie, które udzieliły nam następujących szczegółów w tej tajemniczej sprawie:

Dom przy ulicy Polnej nr. 23 znany był w całym mieście z tego, że jego stan sanitarny uragał wszelkim zasadom higieny.

Policja kilkakrotnie pociągała właściciela domu do odpowiedzialności, aż wreszcie ukarany większą grzywną

kamienicznik postanowił oczyścić tę stajnię Augiasza.

Podczas gruntownego oczyszczania dołu kloaczego natrafiono na jakieś dwa większe przedmioty, która począł kowo robotnicy odrzucił na bok, uważając, że są to jakieś szare figury wystawiane w oknach u perukarzy i fryzjerów.

Lecz jakież było przerażenie robotników, gdy po odpadnięciu błota z tych przedmiotów zarysowały się kontury głów ludzkich, wobec czego odniesiono je do pobliskiej studni i oplukano, a wówczas pewnym już było, że z dołu wyciągnięto dwie głowy ludzkie.

Natychmiast zaalarmowano władze

policyjne i lekarza sądowego i po krótkich oględzinach stwierdzono, że są to głowy mężczyzny i kobiety, częściowo zeszepecone.

Na rozkaz policji wszęto dalsze poszukiwania w nadziei, że znajdą się inne części ciała, lecz nic nie znaleziono, wobec czego

władze stanęły przed zagadką naraźle trudną do rozwiązania.

Zachodzi przypuszczenie, że głowy te mają coś wspólnego z pobytym w tym domu wojsk niemieckich i austriackich za czasów okupacyjnych, aczkolwiek tak długi okres czasu zdaje się wykluczać podobną koncepcję.

Obecnie władze śledcze wyteżyły wszystkie siły, by wyjaśnić zagadkę tajemniczych głów ludzkich. b.

**Wczorajsze demonstracje bezrobotnych**  
zostały zlikwidowane przez policję.  
**Zadnych poważniejszych zajść nie było.**

Wczoraj rano zgromadzili się przed lokalem P.U.P.P. w hotelu „Polonia” zdemobilizowani bezrobotni w liczbie przeszło 400 domagając się natychmiastowej rejestracji do robót kanalizacyjnych

Policja usiłowała wprowadzić pomiędzy bezrobotnych pewną kolejność i porządek, umożliwiającą normalną pracę rejestracyjną.

Bezrobotni jednak zaczęli się burzyć oświadczając, iż nie zgadzają się na żadne „ogonki”.

Podczas szamotania jeden z policjantów uderzył bezrobotnego. Wynikło ogólne zamieszanie, w wyniku którego wadliwie oddział policji odepchnął bezrobotnych z przed gmachu i rozproszył.

Tłum zebrał się jednak ponownie i zdążył ulicą Narutowicza oraz Piotrkowską do Województwa.

Przy ul. Cegielnianej zostali bezrobotni zatrzymani i rozproszeni.

**Położenie klasy robotniczej**  
zobrazuje specjalna ankieta, którą przeprowadzi główny urząd statystyczny.

**W środę odbędzie się pierwsza konferencja z przedstawicielami związków zawodowych.**

Magistrat m. Łodzi otrzymał od głównego urzędu statystycznego zawiadomienie, że zostały zatwierdzone kredyty na przeprowadzenie ankiety o budżetach domowych rodzin robotniczych i pracowniczych i że w związku z tem na terenie Warszawy, Łodzi, Zagłębia Dąbrowskiego i Śląska mają być niezwłocznie rozpoczęte

wstępne badania, dotyczące obecnego położenia klasy robotniczej.

Na terenie m. Łodzi prace, związane z przeprowadzeniem ankiety, ma przeprowadzić wydział statystyczny magistratu przy współudziale organizacji zawodowych robotniczych.

Nad prawidłowym przeprowadzeniem ankiety czuwać będzie specjalna komisja, w skład której wejdą przedstawiciele magistratu, inspektoratu pracy i organizacji zawodowych.

**500 robotników straciło pracę w fabryce „Czenstochowienne”.**

Zarząd główny związku klasowego otrzymał z Czenstochowy telegraficzne zawiadomienie o redukcji robotników w zakładach Tchenstochowienne, gdzie 50 procent robotników pozbawiono pracy.

W związku z tem wyjechał do Czenstochowy specjalna delegacja związku klasowego. b.

**Kasa chorych redukuje.**  
Tym razem dotyczy to felcerów, dentystów i farmaceutów.

W czwartek, piątek i sobotę ubiegłego tygodnia odbył się szereg konferencji przedstawicieli zarządu kasy chorych i przedstawicielami farmaceutów, dentyków i felcerów kasowych.

Przedmiotem tych konferencji były plany redukcyjne zarządu kasy, które przewidują wydatną redukcję felcerów w związku z likwidacją ambulatorjów fabrycznych, jak również zwolnienia pewnej ilości farmaceutów i dentyków, zatrudnionych w kasie. Ostatecznego porożumienia w sprawie redukcji tego personelu kasy chorych nie osiągnięto i konferencje będą kontynuowane w b. tygodniu.

**W przyszłym roku, w maju część nowych kanałów będzie zużytkowana.**

Program robót kanalizacyjnych na rok 1926 obejmuje budowę 9.423 mtr. w czem kanałów murowanych — 6398, a kanałów rurowych — 2465 oraz regulacja Karolewki — 560 mtr.

Tak, jak w zeszłym roku budowa prowadzona będzie na 5 samodzielnych odcinkach.

O ile ten program szczegółowy zostanie uskuteczniiony, to wszystkie w zeszłym roku rozpoczęte kanały związane zostaną w jedną całość otrzymując przewidywany wylot do rzeki Karolewki-Jasień, poniżej Rokicia i w ten sposób możliwym się stanie częściowe zużytkowanie istniejącej sieci nowych kanałów do odprowadzenia wód rynsztokowych i deszczowych z tych ulic, na których kanały budowane będą.

Nastąpić to może już na wiosnę 1921 po wybudowaniu odpowiedniej ilości studzienek ulicznych.

**Maturzyści winni odbyć służbę wojskową przed rozpoczęciem nauki w wyższym zakładzie.**  
**Taki okólnik otrzymały władze szkolne.**

Jak się dowiadujemy ministerstwo spraw wewnętrznych nadesłało do wszystkich wojewódów pismo, w którym przypomina, iż władze szkolne są obowiązane do niezwłocznego zawiadomienia właściwej władzy administracyjnej i instancji

o opuszczeniu zakładu naukowego przez poborowego, korzystającego z odroczenia służby wojskowej na zasadzie art. 57 ustawy o powszechnym obowiąz-

ku służby wojskowej.

Przepisy wspomniane mają na celu powołanie do odbycia służby wojskowej tych, którzy są w wieku poborowym i wyszli ze szkoły średniej bez względu na to czy ją ukończyli.

Władze wojskowe wychodzą z tego założenia, że maturzysta winien odbyć po ukończeniu szkoły średniej służbę wojskową, aby sobie nie przerywać studiów wyższych

Z teatru miejskiego.

„Znakomity Don Juan”.

Komedia w 3 aktach Fredo i Fenny Hatton. Przekład d-ra Brodzkiego. Reżyserja p. Ryszkowskiego.

Teatr w teatrze widzimy nie tylko w poważnych utworach scenicznych („Cyrano de Bergerac”, „Kean” Dumasa, „Wyzwolenie”, „Noc listopadowa” i t. d.) ale i w lekkich komedjach i w farsach i operetkach legion dowcipniów ostrzy sobie zęby na trawestacji teatru, lub zakulisowych stosunków, które tyle dostarczają materiału smutnego i wesołego.

Fred i Hatton smutny materiał przetworzyli na wesoło i wyprodukowali zabawną komedijkę, pełną żywych typów i komicznych sytuacji.

Sławny baryton Jean Paurel występuje w popisowej partji Don Juana. Znakomity jest Don Juanem na scenie, ale o wiele jeszcze lepszym w życiu. W jednym kąciaku zapewnia jasnowłosą dziewczynkę, że przepada za blondynkami, w drugim kąciaku zaklina się wobec ciemnowłosej kobiety, że przepada za brunetkami...

Czasem błaguje, czasem okłamuje siebie, czasem mówi prawdę. Zachwyca się bowiem fenomenem natury, któremu na imię: kobieta.

Popularność, jak to na sobie stwierdził Boy, ma i swoje ciernie. Jean Paurel musi np. udzielać autografów rozentuzjuszowanym pensjonarkom. Dobrze, że jego lokaj te funkcje spełnia...

Przez chwilę zdaje się, że żartobliwy ton komedijki przejdzie w sferę poważnego dramatu. Starzejący się śpiewak traci głos i kobietę. Tego już sam Pan Bóg nie zmieni, by stary wygrał partję z kobietą, gdy do wspólny przystępuje młody. Stary nigdy nie posiada takich atutów, by mógł młodzieńca wysadzić z siódła. Te wszystkie perypetje traktują autorzy nie „dramatycznie”, ale na wesoło. Bo ostatecznie godzi się Jean Paurel, by młoda sopranistka poszła za swego Carla, a ten Don Juan już sobie zapewnił nową miłośćkę.

Flirt jest u niego sztuka, uwodzenie rozkoszą, a reszta — nic nie warta.

Takim właśnie widziliśmy Jean Paurela w interpretacji p. Junoszy-Stepowskiego.

Artysta ten traktuje uwodzenie jako sztukę. Dla p. Junoszy uwieść kogo, to taka robota jak dla orla zjeść gołąbkę. Wyćwiczył się w tym fachu i podobno go do żadnego nie wpuszczają do domu, gdzie przebywa młoda żona. Mają rację. Jego uwodzicielskiemu wzrokowi, kuszącemu słowu i innym niezawodnym wabikom, służącym do osiadanja ofiary żadna kobieta oprzeć się nie zdoła.

Coprawda zbyt często p. Junosza uwodzi i wolelibyśmy go widzieć w rolach psychicznie skomplikowanych. — Okazało się przecież, że ten świetny uwodziciel potrafi stworzyć tak potężną kreację jak „Henryk IV”.

W „Znakomitym Don Juanie” doskonałym zwłaszcza było przejście ze swobodnej dykcji w stałą chrypkę, którą p. Junosza z artystycznym umiarem wyżył.

Wybornie zagrano pierwszy akt, najdowcipniejszy w sztuce, o wielu scenach zbiorowych (szczególnie żywo kerowali swe role pp. Grywińska, Woskowski, Mroziński, Wilczkowski, Wroński i Rodowiczowa).

P. Horecka grała jędrze-primadonne z przesadną krzyliwością.

Dyskretnie i ujmująco odportretował ciekawą figurę lokaja p. Szubert.

Dr. W. Fallek.



Każdy szofer winien znać

przepisy o ruchu kołowym i przestrzegać je skrupulatnie.

Wszelkie wykroczenia będą surowo karane.

Wojewoda łódzki i kierownik ruchu kołowego na miasto Łódź wydali rozporządzenie o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych i ulicach miasta Łodzi.

Kierowcy pojazdów mechanicznych obowiązani są trzymać się prawej strony drogi w kierunku jeździ i przy wymijaniu pojazdów lub zwierząt jadących lub idących w przeciwnym kierunku. winni usunąć się ze swymi pojazdami, na prawo.

Również winni zboczyć na prawo gdy zostaną wyprzedzeni, natomiast gdy wyprzedzają dążących w tym samym kierunku, winni zboczyć na lewo.

Pragnący wyprzedzić obowiązani jest dać sygnał dźwiękowy, a ostrzeżony winien usunąć się na prawo i przepuścić wyprzedzającego po swej lewej stronie.

Wyprzedzać można tylko wówczas, gdy droga jest odpowiednio szeroka, gdy przed wyprzedzającym znajduje się dostateczna przestrzeń wolna i gdy żaden pojazd lub zwierze nie zbliża się z przeciwnej strony.

Zabrania się wyprzedzać, gdy droga nie jest widoczna na dostateczną odległość, jako też na mostach, skretach, skrzyżowaniach i znaczących spadkach.

Przy mijaniu winni kierownicy pojazdów mechanicznych zmniejszyć szybkość, aby mijanie mogło się odbyć bezpiecznie dla wymijanych; w razie groźnego niebezpieczeństwa winni wstrzymać nawet maszynę, aż wymijani się nie oddalą.

Kierowcy obowiązani są w powyższych wypadkach dawać zawsze zawsze su ostrzegawczy sygnał dźwiękowy, a przed każdym skręceniem, ruszeniem z miejsca lub zatrzymaniem pojazdu — po dnieście względnie wyciągnąć rękę.

Jeżeli przytrafi się nieszczęśliwy wypadek, wywołany przez pojazd mechaniczny, jadący winni zatrzymać się i przyjść z pomocą ofiarom wypadku.

Przekraczającym te przep. grozi kara grzywny do wysokości pięciuset złotych lub areszt do dwóch miesięcy.

Grzywny nieściągalne należy zamienić na areszt nie dłuższy niż trzy miesiące. Oprócz tego winni obowiązani są wynagrodzić wyrządzoną szkodę.

Obecnie ukazały się w obiegu nowe znaczki pocztowe wartości 45 gr. koloru oliwkowego, wypuszczone przez władze pocztowe.

Nowe znaczki pocztowe.

Obecnie ukazały się w obiegu nowe znaczki pocztowe wartości 45 gr. koloru oliwkowego, wypuszczone przez władze pocztowe.



TEATR MIEJSKI

Dziś, po raz trzeci efektowna, świetnie gram przez cały zespół z Junoszą-Stepowskim w nieporównanej kreacji sławnego barytona na czele komedja amerykańska „Znakomity Don Juan”. — Bilety ulgowe ważne.

Jutro, środa, po raz ostatni na przedstawieniu wieczorowym, tym razem po cenach niższych „Orzeł czy reszka” z Junoszą-Stepowskim i Stefanią Jarkowska.

TEATR POPULARNY.

Dziś i jutro ostatnie dwa przedstawienia „Słarczyskiej dziewczyny” cieszącej się dotychczas niesłabnącym powodzeniem.

„KRÓLOWA NOCY” W ŁODZI.

Jak się dowiadujemy przyjeżdża do Łodzi zespół operetki warszawskiej tylko na dwa gościnne występy, a mianowicie na sobotę i niedzielę 17 i 18 kwietnia. Udział w zespole biorą: Walerja-Dobosz Markowska, stanowiąca jedną z głównych sił teatru „Nowości”. Sekundować jej będą pp. Sempoliński i Kozłowska, piastujący godność premierowskie w krakowskich „Nowościach” i wileńskim teatrze operetkowym oraz inni artyści.

Wystawiona będzie głośna w Europie i grana w Warszawie przeszło sto razy operetka „Królowa nocy” Waltera Kollo.

Operetka przybywa w pełnym składzie. Orkiestra pod dyr. znanego kompozytora prof. Aleksandra Plotrowskiego.

Dla pań będzie to istna rewia najnowszych mód paryskich. Występy zespołu odheda się w Filharmonii, gdzie można już nabywać bilety, których cena b. przystępna.

„GŁOS PRAWDY”.

Tygodnik „Głos Prawdy” konsekwentnie kroczy po wytkniętej drodze, a treść ostatniego (135) numeru dobitnie świadczy, że określenie, widniejące na karcie tytułowej „organ radykalizmu polskiego”, nie jest czczym frazesem.

Na bogatą całość tego numeru składają się szereg artykułów i „niedyskretnie” wprowadzających czytelnika za kulisy „gry politycznej”. Artykuł wstępny, p. redaktora naczelnego, p. Wojciecha Stępczyńskiego p. t. „Kosztowna lekcja” dotyka naszej największej bolączki — nieszczęście dnia dzisiejszego.

Korespondent berliński „Głosu Prawdy”, p. J. Stempowski, porusza śmiało i bardzo ciekawie sprawę uregulowania współżycia sąsiedzkiego polsko-niemieckiego. P. H. T. zajmuje się aktualnym, ze względu na podróż premiera Skrzyńskiego do Pragi, zagadnieniem polsko-czeskim.

Prof. Wł. Wolert odsłania tajemki dziennikarstwa międzynarodowego. Artykuły pp. Jampolskiego, Bergazyna i innych, dopełniają całości ostatniego numeru „Głosu Prawdy”, dającego, jak głosi jego motto: „Od Polski Wyzwolenie do Polski Odrodzonej”.

„TRYBUNA AKADEMICKA”

Ukazał się nr. 2-3 „Trybuna Akademicka” miesięcznika, poświęconego obronie interesów akademików i ich instytucji samopomocowych. Numer zawiera cały szereg bardzo ciekawych danych statystycznych, tudzież żywotne uchwały i rezolucje, powzięte na zjeździe, który się odbył niedawno. Uzupełniają numer artykuły o pracy samopomocowej wśród akademików i o sprawach sanitarnych.

CZYTAJCIE

„Ilustrowana Republika”

Dziś CASINO Dziś

Wspaniały porywający dramat pod tytułem:

Czarodziejka

w którym

Pola Negri

w roli hiszpańskiej tancerki, o bujnym temperamentem, rozszałych namiętnościach, rozpalonych do białości zmysłach dała nam bodaj jedną ze swych najbardziej udatnych kreacji.

„Białe jej ciało odbierało zmysły najbardziej zrównoważonym mężczyznom...”

„Przepaściście, kuszące oczy, w których kryje się zapowiedź najwyższukanich podnieć i rozkoszy rubły ze wszystkich jej niewolników...”

„Uśmiech jej przyprowadził płomienistych hiszpanów i flegmatycznych yankesów o nieposkromiony szat miłości...”

Początek o godz. 4.30 po poł.

Sala wentylowana

Orkiestra symfoniczna pod dyr. p. L. KANTORA.

LUONNA

Dzisiaj i dni następnym podwójny 16-aktowy program

I. „Zdrada, której nie było”

(MŁODA KREW)

Wspaniały dramat życiowy w 9-ciu aktach

Huragany śmiechu!

Salwy wesołości!

Bomby dowcipu!

II. „Prawdziwy mężczyzna”

(OH, DOCTOR. !)

Szampańska erotyczno-sportowa komedja w 7-miu aktach

# Represje, rewizje i konfiskaty nie są właściwymi sposobami walki z drożyzną. Tego rodzaju zarządzenia odnoszą zazwyczaj wręcz przeciwny skutek.

W związku z ostatnimi wahaniami kursu dolara, na rynku żywnościowym dała się zauważyć tendencja zmierzająca do podniesienia cen przetworów zboża i mięsa, a nawet szeregu artykułów pierwszej potrzeby jak chleb, mydło itd. już podrożał.

Władze jednak przystąpiły do energicznej walki z temi przejawami i przyspieszyły przede wszystkim utworzenie specjalnych komisji, które mają regulować ceny artykułów żywnościowych.

Prócz tego ponieważ istniało przypuszczenie iż szereg kupców chcąc się zabezpieczyć przed ewentualną stratą, wzorem lat ubiegłych, zgromadziły swój towar do czasu wyświecenia się sytuacji na rynku walutowym i do ustanowienia po stabilizacji złotego, nowych cenników, po stabilizacji złotego, nowymi cennikami, urządził w sobotę t. zw. lotną brygadę, która jak już donosiliśmy w niedzielnym numerze „Il. Republiki” przeprowadziła szereg rewizji u hurtowników i w domach ekspedycyjnych.

Między innymi w sobotę przeprowadzono rewizje w składzie łódzkiego związku handlowego, mieszczącego się przy ul. Konstanyńskiej nr. 99, gdzie zasekwestrowano 3534 worki mąki w składach północnego towarzystwa transportowo - ekspedycyjnego, gdzie zasekwestrowano 36 worków mąki i w składzie Aleksandra Goriana przy ul. Konstanyńskiej 95, gdzie zasekwestrowano 295 worków mąki.

Makę opieczetowano i władze przeprowadziły dalsze dochodzenie, w celu stwierdzenia do kogo mąka należy i jak długo przechowywana jest na składzie.

## Egzaminy dla rowerzystów odbywać się będą w wtorki na placu t-wa „Union”.

Biuro wojskowo-policyjne magistratu m. Łodzi podaje do wiadomości, że na zasadzie par. 1 rozporządzenia min. rob. publicznych i ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 5. 6. 1925 r. (Dz. U.R.P. nr. 55-25 poz. 397), regulującego używanie i ochronę dróg, wszyscy jeżdżący na rowerze podlegają egzaminowi ze znajomości przepisów o ruchu na drogach publicznych.

Komisja egzaminacyjna urzęduje w wtorki od godziny 13-15-ej (1-3 pp. i piątki od 17-ej - 19-ej (5-7 pp.) na placu t-wa „Union” przy ulicy Przejazd 17, poczynając od dnia 13 bm. Oplata za egzamin wynosi 1 zł.

## Bezrobocie zmniejsza się! Zwłaszcza w Łodzi Sytuacja niegła poprawie.

W ciągu miesiąca marca liczba bezrobotnych zmniejszyła się w całym państwie o 13.500 osób i spadła do cyfry 346.000. Największe zmniejszenia wykazuje Łódź (5.800), Radom (900), Kalisz (760) i Krosno (600). W innych ośrodkach natomiast zauważyć się daje dalszy wzrost, zwłaszcza w Warszawie (o 1300). Według grup zawodowych zmniejszenie bezrobocia wykazuje przemysł włókienniczy, hutniczy oraz robotnicy niewykwalifikowani, użyci do robót ziemnych (7.000). Natomiast wzrost bezrobocia zauważyć się daje w grupie metalowej oraz wśród pracowników umysłowych.

Łódzki związek handlowy bowiem nie prowadzi sprzedaży na własną rękę, przechowuje jedynie, podobnie jak i towarzystwo ekspedycyjne, towary wprowadzane przez kupców do Łodzi.

W dniu wczorajszym, dochodzenie ustaliło, iż mąka w powyższych składach nie była przechowywana w celach spekulacji to też natychmiast zwolniono ją z sekwestru.

Bezwzględnie podwyżka cen artyku-

łów pierwszej potrzeby jest nader niewskazana, i odbić się może na licznych rzeszach pracowników i robotników, wiemy jednak z doświadczenia lat ubiegłych, iż tego rodzaju

sztuczne utrzymywanie cen na danej wysokości jakiegoś podjęły się obecnie władze, nie dając żadnych pozytywnych rezultatów.

Regulować ceny rynkowe można jedynie w ten sposób, że wzmoże się wydajność produkcji, że za pomocą ograni-

czeń celnych, nie dopuści się do wywozu towarów, a przeto zniży się jego wartość na rynku.

Kupcy bowiem, naturalną siłą rzeczy chcą się zabezpieczyć przed stratą, gdyż logicznie rozumieją, iż sprzedając swój towar, nie będą w stanie go odkupić a powrotem, gdy dany produkt na rynku europejskim ulegnie zwyżce, przez to tyle, że wartość pieniądza się zmniejszy.

Przed kilku laty, w dobie inflacji, często już stosować system sztucznego utrzymywania cen na danym poziomie, przekonaliśmy się jednak, iż

nie dało to pożądanego wyniku

wręcz przeciwnie, wywołało odwrotny skutek, gdyż kupcy poczęli się zabezpieczać przed ryzykiem.

Nie powtarzajmy wobec tego starych błędów, gdyż po smutnym doświadczeniu, należałoby zrozumieć, iż

restrykcje, ograniczenia i represje w stosunku do kupców mogą wywołać po-

pióch, a co zatem idzie odnieść zupełnie przeciwny skutek.

Należy żywić nadzieję, iż zwyżka dolara zostanie wstrzymana i w związku z tem, nastąpi umorowanie się cen na rynku żywnościowym, gdyby jednak nasze przewidywania się nie sprawdziły, podkreślamy, iż ten system, który przyjęły nasze władze za zasadę, nie odnieść pomyślnego skutku, gdyż „nie tędy droga do Rzymu”, nie tędy droga do wstrzymania zwyżki artykułów pierwszej potrzeby. B. R.

## 200 tysięcy złotych na roboty publiczne wyasygnował dla Łodzi ministerjalny komitet do walki z bezrobociem.

Stanowi to zaledwie 10 proc. sumy, wyasygnowanej dla całego kraju.

W związku z omawianiem sprawy kredytów, na posiedzeniu ministerjalnego Komitetu do zwalczania bezrobocia udał się w sobotę, dnia 10 bm. p. wiceprezydent Wojewódzki do Warszawy w celu poinformowania się, w jakim stopniu uwzględnione zostały interesy naszego miasta przy podziale kredytów na uruchomienie robót publicznych.

Sekretarz komitetu p. nac. Warchałowski zakomunikował p. wicerp. Wojewódzkiemu, że

Łódź ma otrzymać kredyt w wysokości 200 tysięcy złotych,

przyczem komitet uznał, iż byłoby wskazane użyć wspomniany fundusz na roboty w parku na Polesiu Konstanyńskim ze względu nato, że charakter tych robót nie wymaga wielkich nakładów na materiały, umożliwiając tem samem zatrudnienie maksymalnej liczby robotników.

Pan wiceprezydent Wojewódzki podkreślił, iż suma ta jest niewystarczająca, stanowi ona bowiem zaledwie 10 proc. ogólnej kwoty asygn-

wanej przez komitet na zwalczanie bezrobocia w kraju,

gdy tymczasem Łódź liczy ponad 20 procent bezrobotnych.

Z tych względów, jak również z uwagi na szczególnie ciężką sytuację miasta, konieczne jest wydatne zwiększenie tej kwoty. Wskazał przytem p. wiceprezydent Wojewódzki na to, że prócz wspomnianego parku miasto odczuwa potrzebę przystąpienia do prac nad regulacją i za brukowaniem ulic na krańcach miasta oraz nad zapoczątkowaniem budowy nowej gazowni.

Na robociznę przy tych robotach wypadnie w przybliżeniu 60 proc. sum kosztorysowych.

Wreszcie p. wiceprezydent Wojewódzki prosił o możliwie śpiesznie asygnowanie kredytów, wskazując na konieczność jak najszybszego przystąpienia do robót.

Pan nacelnik Warchałowski w odpowiedzi przyrzekł, iż poczyni starania, aby kredyty, przeznaczone dla Łodzi, powiększone zostały do sumy 400 tysięcy złotych.

## Zeznania o dochodzie należy złożyć do dn. 1-go maja.

Przypominamy, iż do dnia 1 maja r. b. należy złożyć zeznanie o dochodzie na rok 1926. W zeznaniach należy podać dochód osiągnięty w roku 1925.

Do złożenia zeznań o dochodzie zobowiązana jest każda osoba, która w roku 1925 osiągnęła dochód przekraczający kwotę 1.500 zł.

Zeznanie winno być złożone oddzielnie przez każdą osobę fizyczną. Zeznania należy składać do odpowiedniego urzędu skarbowego w obrębie którego płatnik ma swe prywatne mieszkanie.

W zeznaniu należy wymienić osoby pozostające na utrzymaniu płatnika, stosunek ich pokrewieństwa do płatnika oraz ich wiek.

Od ustalonego dochodu potrącone być mają wszystkie w 1925 r. zapłacone podatki państwowe i komunalne z wyjątkiem podatku dochodowego i majątkowego.

Do dnia 1 maja r. b. płatnik winien zapłacić połowę podatku podług skali i załączyć do zeznania odpis kwitu, w przeciwnym razie należy zapłacić połowę podatku wymierzonego na rok 1925.

Miejscowe stowarzyszenia kupieckie przyjmują od swych członków odpisy zeznań celem należytej obrony ich interesów w komisjach szacunkowych.

## Baczność, kasjerzy! Jak wygląda fałszywy banknot 10-złotowy.

Bank Polski podaje następujący opis fałszyfikatu 10-złotowego z datą 15 lipca 1924 r.

Fałszyfikat ten wykonany jest na papierze zwyczajnym białym, znak wodny tłoczony farbą tłuszczową.

W medaljonie z podobizną Kościuszki twarz cieniowana grubymi liniami, włosy nieulożone nos i usta niefortunne o odmiennym rysunku.

Druk grubszy, o konturach nieostrych. Podpisy odienne miejscami zalane. Cyfry numeru nieco mniejsze, inne go kształtu.

Rysunki z liści dębowych, godej przy myślu handlu i rolnictwa, oraz rogów obfitości, cieniowane grubymi kreskami w kolorze różowo-brązowym, nie wykazują wyrazistości cieniowania podczas gdy szczegóły te na biliecie autentycznym utrzymane są w kolorze fioletowo-brązowym, występują czyste i przejrzyste.

Druk klauzuli karnej na tle brązowym nierówny; litery odmiennego wykroju o konturach nieostrych.

## Zakupy sowieckie.

### Do Łodzi przyjeżdżają przedstawiciele sowieckich organizacji gospodarczych.

W bieżącym tygodniu przybyć mają do Łodzi przedstawiciele sowieckich organizacji gospodarczych. Przyjazd ich jak się dowiadujemy, pozostaje w związku z ukończeniem prac specjalnej komisji powołanej do zbadania jakości importowanych do Rosji towarów włókienniczych. W wyniku prac tej komisji, od którego zależy jest dalszy podział zamówień między państwa eksportujące wyroby włókiennicze, okazuje się, iż Polska dostarczyła stosunkowo mniejszy procent zepsutych towarów. Na skutek tego mają być podjęte nowe rokowania z większymi firmami łódzkimi.

## Nie zapomnij nakleić znaczkę stemplową na podaniu.

Reklamacja bez znaczką nie jest rozpatrywana.

Publiczność nasza jak się zdaje, nie zupełnie zdołała zapoznać się z przepisami stemplowymi przy składaniu wniosków.

Zdarza się zwłaszcza w sprawach podatkowych dość często, że pełent nie na kleja znaczkę stemplową na wniosku i dziwi się, że wniosek nie został rozpatrzony.

Należy wyjaśnić, że złożenie reklamacji podatkowej bez znaczką stemplową równa się niezłożeniu reklamacji wogóle.

Wnioski podatkowe należy zaopatrzyć w znaczkę stemplową 2-złotową nawet w tych wypadkach, kiedy przez niedopatrzenie wymierzenie podatku na stało dwukrotnie. u.

W dniu 11 kwietnia b. r. po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarła i pochowana została

**Mala z Erlichów**

**HAMBURGEROWA (lek.-dent.)**

O straszny tym ciosie zawiadamiają

Mąż, syn, rodzice i rodzina.

Panu Aleksemu Rzewskiemu, Naczelnikowi Urzędu Stanu Cywilnego z powodu śmierci Matki Jego

ś. † p.

**Józefy Rzewskiej**

serdeczne współczucie

składają

Pracownicy Urzędu Stanu Cywilnego  
Magistratu m. Łodzi

Jutro, w środę, dn. 14 b. m. jako w rocznicę śmierci

B. P.

**I. K. Poznańskiego**

odbędzie się o godz. 12 w poł. w Synagocy Szpitala Starozakonnych fund. małż. Poznańskich

nabożeństwo żałobne

na które zaprasza

Zarząd Szpitala.

### Kto może otrzymać złoty „krzyż zasługi”.

Do urzędu wojewódzkiego w Łodzi nadszedł okólnik prezesa rady ministrów, w którym zostały podane podstawy przy odznaczaniu „Krzyżem Zasługi”.

Według brzmienia tego okólnika mogą być odznaczani urzędnicy państwowi poczynając od 6-go stopnia służbowego i wojskowi, poczynając od podpułkownika — złotym „Krzyżem Zasługi”; urzędnicy 7, 8, 9 i 10 stopnia służbowego, oraz wojskowi, poczynając od majora w dół — srebrnym „Krzyżem Zasługi”; urzędnicy 11 i 12 stopnia służbowego, funkcjonariusze niżsi, podoficerowie oraz szeregowcy — brązowym „Krzyżem Zasługi”.

Osoba odznaczona czterokrotnie srebrnym, względnie brązowym „Krzyżem Zasługi”, może następnie otrzymać złoty, względnie srebrny Krzyż. W analogiczny sposób zasady powyższe stosowane będą do osób nie będących funkcjonariuszami państwowymi.

### Tajemnica auta Nr. 689.

Pijana kompanja pochwyciła przejechanego chłopca i... ulotniła się.

W dniu wczorajszym auto nr. 689, jadąc w bardzo szybkim tempie przez ulicę naszego miasta, przejechało w pobliżu straży ogniowej na ul. Przejazd małego chłopca.

Dookoła miejsca wypadku zaczął gromadzić się tłum przechodniów, który zaczął powoli przybierać groźną postawę wobec szofera i trzech mężczyzn siedzących w aucie.

Winnym wypadku, prawdopodobnie nie zo „włani”, w obawie przed konsekwencjami, zrećnie wnieśli chłopca do auta i zanim zdążyła przybyć policja uciekli ulicą Sienkiewicza w nieznaną dal, uwodząc ze sobą chłopca ku ogólnemu wzburzeniu zebranych widzów, którzy zaczęli krzyczeć: „łapać i trzymać”.

W ostatnich czasach wypadki z racji nieostrożnej jazdy samochodem zdarzają się bardzo często i każdy osobnik, który jest winien takiego wypadku musi bezwzględnie być pociągnięty do odpowiedzialności i ponieść karę. Przypuszczamy więc, że policja zainteresuje się tym wypadkiem i wyjaśni tajemnicę auta nr. 689 i odpowiednio ukarze winnych. (u)

### Pod krynoliną.

Pewien publicysta paryski, zastanawiając się nad przyczyną wyłudnienia Francji, doszedł do wniosku, iż głównymi winowajcami są... krawcy!

Czemu? Wprowadzili bowiem modę sukien Askielch!

„Dzień, w którym młode kobiety będą mody nanowo przyodzierać suknie krynolinowe będzie dniem radości dla kraju, albowiem pod tą krynoliną znajduje się to, czego się domaga natura (i) — dziecko!”

Czy tak?

Dnia 11 b. m. zmarła po krótkich lecz ciężkich cierpieniach

B. P.

**MALA HAMBURGEROWA**

lekarz-dentysta

Ubyła z szeregu jedna z cichych a czystych dusz i o wjełkich zaletach charakteru koleżanek.

Cześć jej pamięci

Zarząd Związku Zawodowego Lekarzy-Dentystów w P. P.

Dnia 12 kwietnia 1926 roku.

## Ogłoszenie.

V Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych w Łodzi, podaje niniejszym do ogólnej wiadomości, że na pokrycie zaległych podatków skarbowych odbędą się publiczne licytacje w dniu 27 kwietnia 1926 r. o godz. 10-ej rano a 4 po poł. ruchomości u niżej wyszczególnionych dłużników:

1. Ajzner Moszek i Zylbersztajn Icek Majer, Piotrkowska 64, 15 paczek przedzwy.
2. Bielawski Eljasz, Cegielniana 63, ruchomości.
3. Białostocki A. Izr., Piotrkowska 64, 20 worków maki.
4. Dobrecki i Szefer, Piotrkowska 58, 10 paczek przedzwy.
5. Frohman i Zeliczowski, Piotrkowska 38, 10 szt. towaru
6. Gad Wolf, Południowa 9, ruchomości.
7. Goldsztein A. A., Trebacka 2, ruchomości.
8. Glasman i Calel, Narutowicza 3, 30 szt. pluszu.
9. Gutman i Periberg, Magistracka 1, 4 warsztaty tkackie i kasa ogn.
10. Ginsberg Abram, Piotrkowska 36, 10 szt. towaru wełn.
11. Gotheff Sz. i Sender, Cegielniana 46, kasa ogn. i meble.
12. Heyman Samuel, Piotrkowska 52 200 mtr. jedwabiu.
13. Hantwurel i S-ka, Sienkiewicza 28, ruchomości.
14. Jakubowicz Mojżesz, Piramowicza 11, ruchomości.
15. Kestenberg Dwojra vel Dorota, Nowo-Targowa 26, ruchomości.
16. Kempński Mordka, Cegielniana 49, ruchomości.
17. Laskowski J. z firmy Laskowski, German i Stattler 1) Sienkiewicza 6, 2) Stattler, Kilińskiego 44, ruchomości.
18. Lewinson B-cia I. i G. i Brodecki J., Cegielniana 27, 10 szt. towaru.
19. Mallniak H. i Wajss H., Piotrkowska 90, 40 szt. towaru.
20. Neufeld i Librach, Cegielniana 8, pianino i ruchomości.
21. Rotkowicz z firmy „Rotkowicz” Hochberg i Aronowicz, Piotrkowska 22, 13 szt. towaru i kasa ogniotrwała.
22. Rozenblum Józef Majer, Cegielniana 53, 100 szt. towaru.
23. Reichman, Cygler i Lichtensztein, Piotrkowska 58, 75 szt. towaru.
24. Rafałowicz i Popowski, Piotrkowska 52, 50 mtr. pluszu.
25. Rozentel i Tenenbaum, Narutowicza 16, 100 tuz. obcasów gumowych.
26. Skulscy B-cia H. i I., Wschodnia 50, ruchomości.
27. Szwarz Alfred „Harry”, Cegielniana 93, ruchomości i kasa ogn.
28. Szymkiewicz Jakób, Piramowicza 10, ruchomości.
29. Szejshendler Szlama Majer, Pomorska 5, pianino.
30. Szpiro Eljasz, Piotrkowska 64, 20 szt. towaru.
31. Wygodzki Godel, Narutowicza 56, ruchomości.
32. Welbach „Lyra”, Piotrkowska 82, pianino.
33. Wertheim i Gorman 1) Piotrkowska 30, 2) Piotrkowska 37, ruchomości i 5 szt. towaru.

Zajęte ruchomości są do obejrzenia w dniu sprzedaży u wymienionych dłużników na miejscu licytacji.

KIEROWNIK URZĘDU:

(—) W. Sobieraj.

Dla wszystkich, którzy męczą się w mrokach życia powojennego ukazanie się na ekranie filmu

**„Czarny Anioł”**

będzie świętem, radością, wyzwoleniem.

Czytajcie „Express Wieczorny”.

### Wśród upośledzonych dzieci.

O tem, że Warszawa ma „Oul pr quo”, „Perskie oko” — Teatr Niewiarowskiej i różne teatry i teatryki wie cała Łódź, lecz o tem, że stolica nasza posiada szkołę ćwiczeń, nie wie prawie nikt, a jednak Polska na wzór Europy założyła szkołę ćwiczeń, tak bardzo kulturalną placówkę.

Szkoła ćwiczeń, to szkoła dla dzieci umysłowo upośledzonych, anormalnych

Szkoła ćwiczeń nie posiada niestety własnego lokalu i mieści się w dwóch punktach miasta przy ulicy Złotej nr. 21 i ul. Marszałkowskiej nr. 53a.

Przy ul. Marszałkowskiej mieści się również oddział dla dzieci ciężko upośledzonych. Dzieci te liczą lat od 7 do 14-ty.

Są pomiędzy nimi rozmaite typy i okazy upośledzeń. A więc jest chłopiec o stymacie zwyrodnienia na głowie w postaci jasnego uwłosienia z czarnymi plamami, jest dwoje dzieci typu mongoloidów czyli kretynów o grubych ustach, skośnych oczach, jest dziecko (typ idioty) o nieskoordynowanych gałkach ocznych mających stały ruch, jest dziecko o śluzie - obrzeczku.

Dzieci te wszystkie mają charakterystyczne dla anormalnych belkot, oraz cechę tę, że nie utrzymują powiększonej części moczu.

Prowadzenie lekcji z temi dziećmi jest niezmiernie utrudnione, gdyż nie można mieć ani pogadanki, ani rysunków, ani nawet prowadzić modelowania z gliny.

Zajmuje się te dzieci rozmaitemi ćwiczeniami gimnastycznymi, oraz czynnościami z życia codziennego, a więc nawijaniem nici i włóczki, gaszeniem świecy, sznurowaniem butów itp.

Puszczanie baniek mydlanych jest często w szkole ćwiczeń uprawiane jako ćwiczenie oddechowe - ruchowe. Praca z temi dziećmi anormalnymi jest niezmiernie ciężka i zasługuje śmiało na miano „szczytowej”.

Nauczycielstwo do wszystkich szkół dla anormalnych, których rozwój idzie szybko w Polsce obecnie przygotowują Inst. Ped. Spec.

### Kobiety torują sobie drogę.

We Francji kobiety nie korzystała jeszcze z pełni praw politycznych, tem usilniej przeto zabiegają o zdobycie placówek ekonomicznych społecznych, intelektualnych.

I to im się udaje. Przykładem ostatnim te wyteżonej ich działalności jest obsada pierwszorzędnych placówek w międzynarodowym instytucie współpracy umysłowej w Paryżu. — Sześć miejsc kierowniczych znajduje się w posłaniu kobiet: panna E. Coste pełni funkcję szefa sekretariatu, p. Borozowska — sekretarza dyrektora, p. James Ibbelson — kierowniczki archiwum, pp. Silberstein, L. Coste, S. Kusama — delegatek.



## Zaden minister skarbu nic nie wskóra, jeżeli wszelkie jego poczynania będą i nadal przez demagogów politycznych przekreślane.

Prasa codzienna donosi, iż stolice obiegają pogłoski o możliwości ustąpienia ministra skarbu ze stanowiska.

Trudno przewidzieć, czy wiadomości o rezygnacji pana Zdziechowskiego, sprawdzią się czy nie.

Nie zmienia to jednak w najmniejszym stopniu samego tragicznego stosunku społeczeństwa polskiego do swoich szefów finansów.

Kalejdoskop polskiego życia publicznego w tej dziedzinie powtarza obrazy w krótkich odstępach czasu.

W pewnym momencie wywołuje się przesłanie na fotelu ministra skarbu. — Wyszukuje się nową ofiarę w atmosferze powszechnych narzekania i bidań na pozostawiony przez poprzednika spadek

Wybór trafia na bardziej czy mniej wybitną indywidualność, lepszego, czy gorszego polityka, bardziej czy mniej światłego ekonomistę, finansistę, skarbowca.

Poczem z napięciem wyczekuje się expose jednego, drugiego, trzeciego. — Przegrywką jest wytrwale prowadzona kampania o silniejszą eksploatację skarbu na korzyść wszystkich tych grup, które mają możliwość wywierania politycznej presji na sternika skarbu.

Świeżo upieczony minister otrzymuje w prezencie ten sam bagaż, który za sprawą „ogółu” zdobył godnie plecy jego poprzednika: nadęte do ostateczności budżety ministerstw wojska, spraw wewnętrznych i t. d., deficyty burzące równowagę skarbu, za nim gospodarstwa.

Nowy minister — zorientowawszy się w sytuacji domaga się skreślenia, wysiłku tutaj natrafia na opokę niezłomnego zacięcia tych i innych partji.

W międzyczasie skutki narzucanej mu par force polityki zaczynają się realizować. Zbożne dzieło polityków wydaje owoce, atoli wydaje te owoce pod firmą ministra skarbu, z uszczerbkiem dla jego imienia.

Poczem — panika. Ogólne narzekanie. Detronizacja w opinii dotychczasowego boga — ministra. Dyskwalifikacja tego jako człowieka, obywatela, polityka, finansisty. Nastroje przesileniowe.

Dalszą fazą jest oczywiście dymisja. Znow poszukiwanie nowego kandydata do roli kozła ofiarnego taż sama atmosfera bidań i zlorzezeń...

I tak da capo al fine! P. Jerzy Zdziechowski nie jest człowiekiem, o którym można powiedzieć że na stanowisku swoim znalazł się przez nieporozumienie.

Jako przewodniczący komisji skarbowo-budżetowej reprezentował poglądy, których realizacja niewątpliwie sprawdzić musiałaby istotną gospodarczą sanację Polski.

W książce swojej (z której tutaj zdawano sprawę), ogłoszonej w wigilię obłecia przezeń urzędowania w charakterze ministra Rzeczypospolitej — pisał rozumnie o polskich finansach. Zdawał sobie, a niewątpliwie zdaje sobie i dzisiaj sprawę z prawdziwych dróg, które mi powinny być kroczyste zdrowa, polska polityka skarbowa.

Praktyczne poczynania jego atoli znają odstępstwo od poglądów przez niego reprezentowanych.

Z obowiązku poddawaliśmy rozważaniom krytycznym szereg poczynania p. Zdziechowskiego, jako ministra skarbu. Mielśmy i mamy niemniej pełną świadomość, że 99 proc. tych poczynania — to wytwór fatalizmu, ciężącego nad głową

każdego naszego ministra skarbu.

Najcięższy zarzut, jaki stawiano tutaj p. Jerzemu Zdziechowskiemu, to chyba ten, że w 7 dni po objęciu urzędowania, nie trzasnął drzwiami pałacu na ulicy Rymarskiej tak, aby to było w całej Polsce słychać.

Możeby ten trzask zamykanych od zewnątrz drzwi ministerstwa skarbu przywołał nas do porządku w sprawach finansów.

Nie przesadzamy, czy p. mln. Zdziechowski pójdzie do dymisji, czy też zostanie.

Jeżeli jednak nie usuniemy fatalnego bagażu z pleców ministra skarbu — zgóry dzisiaj przepowiadamy każdemu, ewentualnemu następcy p. Zdziechowskiego ukończenie urzędowania w krótkim czasie z takimż jak i on rezultatem i w takiejż jak i on atmosferze.

Bolesne, ale prawdziwe.

A. Z.

## Rada zrzeszeń gospodarczych w Łodzi stwierdza, iż wymiary podatku dochodowego nie są zgodne z ustawą.

### Specjalna delegacja domagać się będzie zwołania konferencji w tej sprawie.

W sobotę w lokalu związku przemysłowo-handlowego odbyło się zebranie rady zrzeszeń gospodarczych m. Łodzi.

Na porządku dziennym znalazła się sprawa wymiarów podatku dochodowego w związku z przekazaniem tych czynności urzędowi skarbowym.

Zebrani stwierdzili, że dotychczasowe wymiary były dokonywane przez magistrat z zupełnym nieliczeniem się zarówno z ustawą, jak i z życiem.

Celem zapobieżenia na przyszłość sto-

sowaniu podobnego systemu rada wybrała delegację, która zwróci się do prezesa izby skarbowej z wnioskiem zwołania konferencji z odnośnymi czynnikami dla ujednostajnienia prac wymiarowych wszystkich urzędów skarbowych

Na następne zebranie rady gospodarczej, wszystkie wchodzące w jej skład zrzeszenia zobowiązały się do zgłoszenia szczegółowych dehydratów w powyższej sprawie.

## Cztery tysiące „dolarówek” sprzedano Bankowi Polskiemu w Łodzi w ciągu dnia wczorajszego.

Z dniem 10 kwietnia łódzki oddział Banku polskiego przy skupianiu „dolarówek” pobiera tytułem prowizji niżej dotychczasowego 1 procentu trzy procent wartości nominalnej.

Zaznaczyć należy, że w ciągu jednego wczorajszego dnia sprzedano w Łodzi do Banku polskiego 4 tysiące sztuk dolarówek, w przeciwieństwie do tego podczas ostatnich trzech dni poprzedniego tygodnia pod wpływem załamania się kursu złotego, wzmożył się w Łodzi ogromnie popyt na „dolarówki”, do tego stopnia, że posiadane przez łódzki oddział Banku polskiego serie nie wystarczyły i trzeba było sprowadzić z Warszawy dodatkowych 10 tysięcy sztuk.

Powrotne zjawisko świadczy oczywiście o tem, że nastąpił przełom w psychologii społeczeństwa.

Pod tym względem jest rzeczą charakterystyczną, że wczoraj wyzbywano się „dolarówek” zakupionych w ubiegłym tygodniu.

Bank polski na operacjach tych oczywiście ponosił straty, wynikające na skutek podniesienia w ciągu ostatnich dni oficjalnego kursu dolara; dowiadujemy się jednak ze źródeł zbliżonych do naszej instytucji emisyjnej, że jej kierownictwo liczy się z tym, że na ogół większa część zakupionych ostatnio „dolarówek” zostanie w społeczeństwie.



## Dolar w Łodzi.

W dniu wczorajszym na miejscowym rynku pieniężnym w obrotach prywatnych kurs dolara wynosił przed południem 9.90 w placeniu, 9.95 w za-daniu.

Pod wpływem wiadomości z Warszawy o zakrojonej na szeroką skalę interwencji Banku polskiego na rynku pieniężnym rozpoczęło się paniczne wprost wyzbywanie się dolarów, co spowodowało stopniowo obniżenie kursu do 9.30 (w placeniu) i 9.35 (w za-daniu).

Mimo i tak już znacznej zniżki ost-teczna tendencja dnia była wybitnie słaba. Ruch w ciągu dnia panował dość znaczny.

Bank polski ofiarował za dolary kurs 9.20.

W Banku polskim dała się wczoraj zauważyć poważnie zwiększona po-daż franków francuskich.

### GOTÓWKA

Dolary 9.20.

### CZEKI

- Belgia 35.13.
- Holandja 37.0
- Londyn 44.835.
- Nowy Jork jak gotów.
- Paryż 31.56.
- Praga 27.31.
- Szwajcaria 177.95.
- Wiedeń 130.11.
- Włochy 37.10.

Papiery państwowe i listy zastawne. Pożyczka dolarowa 75, 76, 75 w nie-tych: 690, 699.20, 690.

Pożyczka kolejowa 140. Pożyczka konwers. 8 proc. 135. 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie 21. 21.75.

5 proc. obl. Tow. Kred. m. Warsza-wy przedw. 22 zł. 31.50, 32.25. 4 i pół proc. Tow. Kred. m. Warsza-wy złotych: 29.

### AKCJE

- Bank Polski 47.50, 48
- Bank Handlowy 1.65.
- Bank Zarobkowy 4.
- Bank Zachodni 0.85.
- Spies 2.20.
- Częstocice 0.65.
- Węgiel 2.15, 2.20.
- Cegielski 6.95.
- Modrzejów 1.90, 2.
- Ostrowieckie 4.50, 4.55, 4.50.
- Pocisk 0.40.
- Rudzki 0.76, 0.77.
- Zieleniewski 10.25.
- Zyrardów 7.80, 7.90.
- Haberbusch 5.
- Chodorów 3.70, 3.80.
- Cukier 1.90.
- Nobel 1.35.
- Lilpop 0.55.
- Norblin 0.70, 0.73.
- Starachowice 1. 0.96
- Zawiercie 5.40.
- Borkowski 0.40.

## Restrykcje dyskontowe nie są przez Bank Polski stosowane.

Z kół zbliżonych do kierownictwa Banku polskiego komunikują nam, że dotychczas nie zostały zastosowane żadne restrykcje w przyznanych miejscowym firmom przemysłowym kredytach dyskontowych.

Jedynie na skutek ciężkiej sytuacji walutowej, Bank polski ogranicza kredyty w tych wypadkach, gdy zostały przekroczone zasadnicza norma pośa dana przez daną firmę.

Tymczasem firmy łódzkie uskarżają się na masowe odrzucanie weksli przedkładanych do dyskonta Bankowi polskiemu w ciągu ostatnich dni.

Szczególne trudności czynione są przez Bank polski przy przyjmowaniu weksli pochodzących od wystawców łódzkich.

**Buster Keaton** największy komik świata i jego uroczą partnerka Kathrynu Maguire

**Buster Keaton** Autorzy. Słynne w Ameryce trio dostawców dowcipów — Jean Harez, Clyde Bruckmann i Joe Mitchell

**Buster Keaton** W obecnych ciężkich czasach, gdy gnębi nas wszystkich troska o jutro i niedostatek, serdeczny śmiech jest jedynym lekarstwem dającym chwilę zapomnienia i ukojenia.

W żadnej dotychczasowej komedji nie spotyka się tyle momentów humorystycznych, pobudzających widzów do śmiechu, co w filmie „Marynarz”.

Od pierwszej chwili, gdy Buster przez roztargnienie wchodzi do kąpieli w ubranju, aż do ostatniej sceny, kiedy łódź podwodna ratuje rozbitków z opresji ludożerców, widzownia szaleje ze śmiechu i nieokiełznanej wesołości. — Zdrowy śmiech tryska z każdego metra tej niebywałej komedji.

**Buster Keaton**

„HAZOMIR”  
SALA FILHARMONJI  
Sroda, dnia 14 kwietnia o godz. 8.15

## ORATORJUM

### Izrael w Egipcie

GEORGA HAENDLA  
z udziałem chóru i orkiestry T-wa pod batutą dyr. HERMANA

## Abendrofa

Solisci: Ruth Renee, (sopran), Róża Krenicza (alt.), Zyg. Lewin (baryton) Aleks. Turner (harm.)

Bilety oraz teksty w kasie Filharmonji

Czytanie „Express Wieczorny”



# GORĄCZKA ZŁOTA

Wspaniały drama w 10 wielkich aktach

## Charlie Chaplin'em

mistrzem humoru i piaczu w roli głównej.

Dziś premjera!

z najgenialniejszym komiktem świata

Uwaga: Dla młodzieży dozwolone!

Wielkość Charlie Chaplin'a leży w tem, że jest on jedynym komikiem, który potrafi wzruszyć do łez i jedynym tragiczkiem, który wywołuje salwy śmiechu. Anoniz: W następnej zmianie wielki 2 serjowy program po raz pierwszy w Polsce ultrasensacyjny salonowy film p. t. „PRECZ z MASKĄ”

### SALA FILHARMONJI

Sobota, dn. 17-go oraz Niedziela, dn. 18-go kwietnia 1926 r.

tylko dwa gościnne występy ZESPOŁU ARTYSTÓW

Operetki Warszawskiej.

Wystawiona będzie największa sensacja stolicy. Szlagier scen Europejskich

### „Królowa nocy”

operetka w 3-ach aktach Arnolda i Bacha Muzyka Waltera Kollo. Rekord humoru Operetka wystawiona będzie w całości.

Udział biorą:

Walerja Dobosz-Markowska

Primadonna operetki warszawskiej.

Dalszą obsadę stanowią:

Janina Kozłowska, Marja Dąbrowska, Ala Narbutówna, Ludwik Sempoliński, Tadeusz Wolowski, Bronisław Witowski, Tartakiewicz i inni.

W II-ym akcie W. Dobosz-Markowska i Ludwik Sempoliński wykonają najwspanialszy taniec „Charleston”.

Bilety od 1.50 do 7 zł, już nabywać można w kasie Filharmonji.

### Czy już nabyłeś los szczęścia?

Spiesz przeto do Kantoru Loterii

## B. Weinberg, Łódź

Piotrkowska 42, Tel. 7-87

Główna wygrana zł. 400.000.

Clagnienie I-iej kl. 18-iej Pol. Państw. Loterii odbędzie się za kilka dni. Co drugi los wygrywa.

## Samochód

firmy „Chevrolet”

z taksometrem do i „Ford” omnibus w dobrym stanie do sprzedania Piotrkowska № 291 Skorczyński sklep kolonialny.

Biurowo

## „BE-HA-PE”

Moniuszki № 3 Telefon 26-95. Przyjmuje i udziela adresy wolnych mieszkań, sklepów, pokoiów umeblowanych, sal fabrycznych, remiz i placów.

## Zdolny buchalter

z samodzielną praktyką nie obarcz. rodziną, izr. potrzebny. Oferty ze wskazaniem dotychczasowego zatrudnienia oraz stosunk. rodzinn. pod „Praktak podw. buchalterji” do administracji „Republiki”.

## Letnisko do wynajęcia

na pensjonat, 14 pokoi i kuchnia, park, owocowy ogród, stawy. W pobliżu Łodzi. Tel. 27-26. 009 12

Mieszkania, sklepy, pokoje umeblowane, sale fabryczne, remizy i placz szybko wynajść można tylko przez Biuro

## „BE-HA-PE”

Moniuszki № 3 Telefon 26-95.

## Sprzedam odpadki papieru

Wiadomość administracja dziennika „l. Republika” Piotrkowska 49 z frontu, od godziny 4 do 6 po południu. 006

## Zajęcie zarobkowe!

Najlepsze oferty i adresy Przędzaln, Tkalni, Farbiarni, Wykończalni i innych fabryk przyjmujących robotę zarobkową (na Lohn)

Udziela biuro

## „BE-HA-PE”

Moniuszki № 3 Telefon 26-95.

## Buchalter-pedagog

wyucza na samodzielniego buchaltera-bilansistę

pod gwarancją w ciągu 4-tych tygodni. Warunki dogodne. Dla urzędników ustępstwo. Informacje od 6-8 wiecz. Adres: Nowo-Cegielniana № 22 m. 41 (pr. of. II wejście, 3 p. 955-13

## Adresy wolnych mieszkań

sklepów, pokoiów umeblowanych, sal fabrycznych, remiz i placów otrzymać można w Biurze

## „BE-HA-PE”

Moniuszki № 3 Telefon 26-95.

## Zdolni ajenci

w dziale ubezpieczeń ogólnych we wszystkich miastach Województwa Łódzkiego poszukujemy.

Oferty pod „Tenzet” do administracji „l. Republiki”.

## Szukam wspólnika

z korzystnym interesem lub koncesją, posiadam kapitał oraz sklep frontowy. Oferty sub „Wspólnik”.

## Zajęcie zarobkowe

otrzymać mogą Przędzaln, Tkalni, Farbiarni i Wykończalni oraz inne fabryki przez biuro

## „BE-HA-PE”

Moniuszki № 3 Telefon 26-95.

## Zastępca

dobrze wprowadzony w Łodzi do sprzedaży olejków eterycznych i owocowych biolenderkiej fabryki światowej sławy poszukujemy. Zgłoszenia pod „Subsant”, do Administracji.

## Zamienię mieszkanie za dopłatą

posiadam dwupokojowe potrzebuję trzechpokojowe w śródmieściu. Oferty sub „W.L.”

## Lokal w centrum Lwowa

200 m<sup>2</sup> na I piętrze zaraz do odstąpienia Wiadom. udziela Sz. Bogen, Lwów, Kazimierzowska 14 A. 042.13

## Adresy wolnych mieszkań

sklepów, pokoiów umeblowanych, sal fabrycznych, remiz i placów przyjmuje biuro

## „BE-HA-PE”

Moniuszki № 3 Telefon 26-95.

Dr. med.

## L. Prybulski

Zawadzka № 1

Telefon Nr. 25-38

Choroby skórne

włosów, wenerycz.

ne, mocznicy, leczenie światłem

Lampa kwarcowa

„promieniarz”

Röntgena.

Przyjmuje od 9-2

1 od 5-8

Dla pań od 4-6

Oddzielna poczekalnia.

Dr. med.

## S. KANTOR

Specjalista chorób

skórnych i wenerycznych i włosów

Gabinet Röntgena

i światło-leczniczy

ul. Piotrkowska 144

róg Ewangelickiej

Tel. 29-45.

Przyjmuje od 8-2

1-6-8 Dla pań od

pozielną poczekalnią

od 5-6 pp

## Wszyscy mogą się uczyć! Angielskiego i Francuskiego

metodą Serlitzza.

Nowy kurs rozpocznie się w Srode, dnia 16 b. m. Opłata miesięczna tylko zł. 7.50. Zapisy codziennie od 5-8 w Gimnazjum, Wólczańska 23

Lingwistka R. Gorman-Singerowa

## Dr. med. BRAUN

Południowa Nr 23

tel. 40-25.

Specjalista chorób

skórnych i wenerycznych

Leczenie światłem (Lampa

kwarcowa)

Przyjmuje

od 8-12

i od 5 do 8

Dr. MARJA LEWINSONOWA

Choroby skórne

weneryczne i mocznicy

(Kobiety i dzieci)

Cegielniana 6

Telefon 43-63.

Przyjmuje od 11-12

do 4-6 wiecz

W lecznicy „Sanitas”, Cegielniana 29

od 12-1 i od 6-8

Do wynajęcia 1 lub 2 pokoje

dwukonne o nie

krepującym wejściu

Piotrkowska 87 m 8

do 12-1 i od 2-6

Kupię i sprzedaję

rózne używane me-

ble, dywany, me-

szyny do szycia,

futra, garderobę i

plac najwyższe

ceny

A. Wajcman,

Łódź, ul. Pr. Nar-

utowicza (Dzielnia)

№ 19, miesz. p.wy

Sienkiewicza 29.

DOM

w śródmieściu do

sprowadzenia na do

godnych warunkach

z powodu wyjazdu

Wiadomość:

Zgierz ul. Pa-

renczewska 3

Sorowicki 051

Plac

w śródmieściu przy

ul. Piotrkowskiej

obozu 875 kwadr.

metrów

do sprzedania.

Oferty do adm. „

Republiki”, Plac II

600-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

975-3

Prenumerata wraz z ilust. dodatkiem niedzielnym „Nowa Panorama” w Łodzi 4 zł. 20 gr. miesięcznie. — Z zagranicą 5 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zagranicą 7 zł. 20 miesięczn.

Odnoszenie do domu 30 groszy miesięcznie drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. Drobnie 10 gr. Poszukiwanie pracy 5 gr. Najmniejsza 50 gr.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 spacji). W TEKSCIE 40 gr. za wiersz mil. (na stronie 4 spacji). NEKROLOGI I NADEŚLANE 30 gr. za wiersz mil. (na 4 spacji). Zaręczynowe i zaślub. po tekście 10 złoty. Zamiejscowe o 50 proc. Zagraniczne o 100 proc.

Ogłoszenia admin. nie odpowiada. Drobnie 10 gr. Poszukiwanie pracy 5 gr. Najmniejsza 50 gr.

Wydawca: Dr. Leszek Kirszon.

Redaktor: Wacław Smóldki.

Członkami wydawnictwa „Republika” są: z ogł. odp. Piotrkowska 49 i 15.